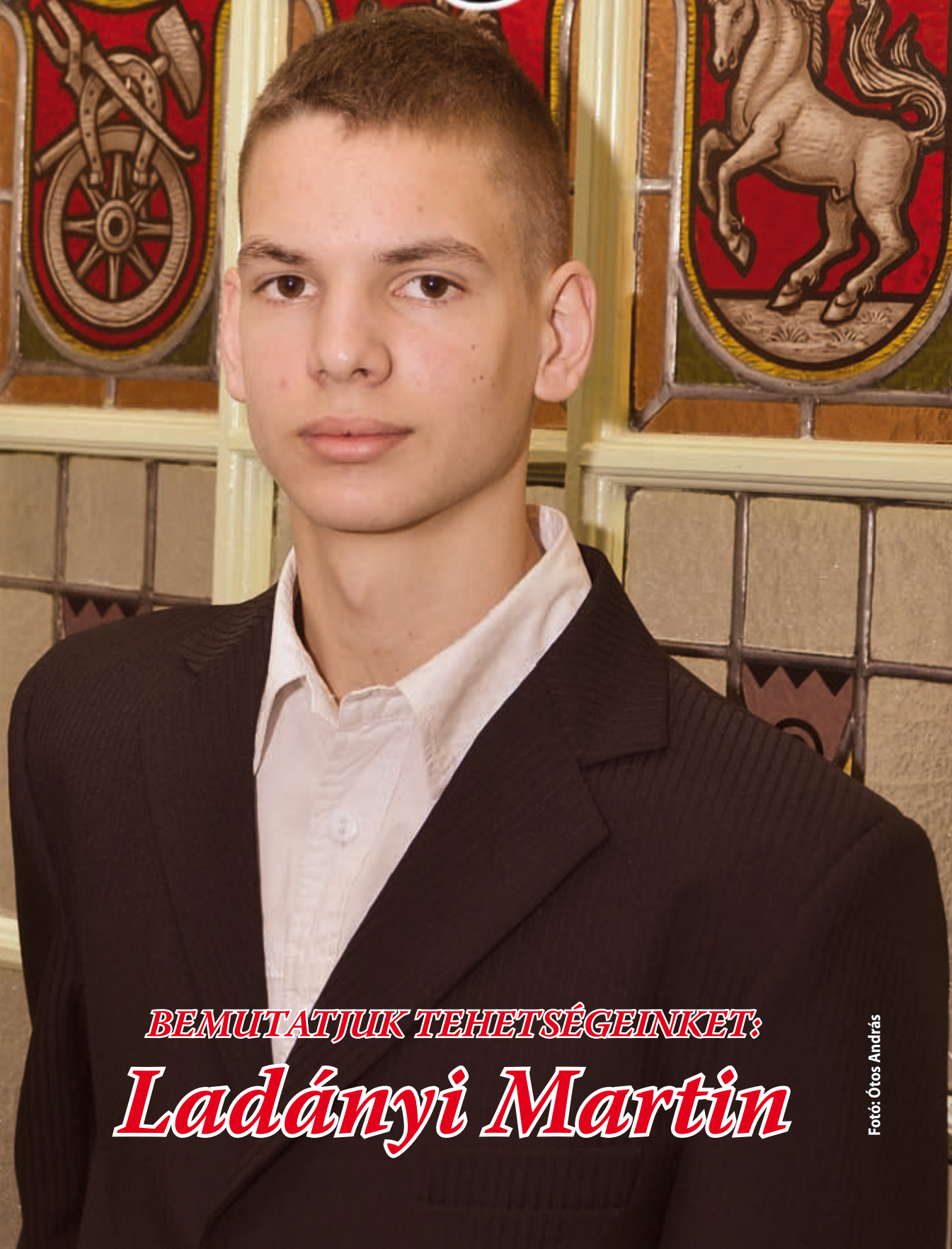

68. évf., 2014. V. 8., 17. szám

Jó Pajtás

Ára 50 dinár

BEMUTATJUK TEHETSÉGEINKET:
Ladányi Martin

Fotó: Ótos András

Igazi terepe a magasban van

Ismerjük meg tehetségeinket: Ladányi Martin

Kistehetségeket, igéretes tehetségeket és kiváló tehetségeket díjazott a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács. Immár második éve. A kiemelkedő teljesítményű magyar diákok március 14-én a szabadkai régi Városháza dísztermében vették át az elismeréseket. Az idei felhívásra 152 jelölés érkezett, persze a díjat jóval kevesebben kaphatták meg. Mi sorra vesszük, bemutatjuk azokat az általános iskolásokat, akiket a tanács a kistehetségek közé sorolt.

Címlapunkon **Ladányi Martin** kispiai nyolcadikost látjátok. Magas, délceg termete szinte elárulja, hogy sportkategóriában díjazták, és aki ezt gyanítja, nem téved. Martin Kispiacon jár általános iskolába, edzeni viszont Magyarokán van lehetősége. Két éve tagja a Partizan Atlétikaklubnak, ahol Dušan Mandarić edző irányításával edz.

– A magasugrás a fő erősségem. Noha futni is szoktam, az eredményeim nagyon is átlagosak, az igazi „terepem” a magasban van – vallja magáról. Valójában a sport már rég vonzotta, de csak két évvel ezelőtt kezdett komolyabban foglalkozni vele, helybeli ismerőse, Biacs Bence biztatására. Biacsnak – aki maga is atlétikával foglalkozik, és nagyon szép eredményei vannak súlylökésben és diszkoszvetésben –, feltűnt a nyurga fiú, és arra ösztönözte, próbálkozzon valamelyik sportággal.

– Az edzések, versenyek meggyőztek, hogy érdemes csinálni, mert szeretek sportolni. Sajnos nincs annyi időm, lehetőségem rá, mint szeretném, de azért igyekszem. Nekem ugyanis Kanizsára kell utaznom az edzések miatt, néha hetente háromszor is, és akkor legalább 2,5 órát edzek. Nem mondanám nehéznek, de kissé fárasztó. Futás, bemelegítés után a magasugrásra váltunk – meséli. – Aztán jönnek a versenyek! Az iskola és a klub által is járok versenyekre. Ez alapján talán úgy tűnik, hogy sok megmérettetésünk van, de ez nincs így. Inkább azt mondanám, hogy kevés az atlétikaverseny tájainkon – véli Martin.

A versenyeredmények sem mellékesek. Amikor erről faggatom, kiderül, hogy az iskola színeiben községi, körzeti szinten (Zentán tartották) is sikerült az első helyet megszereznie, a körzetek közötti, vagyis vajdasági versenyen azonban már nem sikerült dobogós

De Negri Ibolya, a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács elnöke gratulált és adta át a díjakat Szabadkán a kistehetségeknek, közöttük Martinnak is

helyezést elérnie. Annál inkább az országos versenyen! A klub által jutott el magasugrásban az országos versenyre, és pionír kategóriában 2012-ben és 2013-ban is második lett. Ehhez az eredményhez csak gratulálni lehet.

Persze jó lenne az eredményeket továbbvinni, valamelyest javítani is rajtuk. Martin terve szerint a szabadkai Ivan Sarić középiskolában folytatná tanulmányait, és számítógépes szerkesztőnek tanulna. Általános iskolai eredménye mindig is a 4,5-s átlag körül mozgott, amivel talán nem lesz gond az iratkozás. Beszélgetésünk pillanatában még a felvételi, illetve kísérettségi is téma volt, amire a kispiai iskolában is készültek.

Bárhogy is alakul, Martin szeretne egyetemi tanulmányokat is folytatni. Mindeközben a sportolást semmiképp sem hagyná abba, hiszen „megfertőződött” egy életre. Hogy mekkora teret kap majd életében a sport, azt majd a jövő mutatja meg.

**Nagy Magdolna
Fotó: Ótos András**

Reviczky Gyula Május

*Az ifjuság bájos vidéke
Tele van napfényvel, virággal,
Himbájlák illatos fuvalmak,
Bezengi csattogó madárdal.
Derűs ábránd, álom, reménység
Szór pazarul fényt, illatot.
Nem látni ottan ködöt, árnyat,
Csak a bimbófejtő napot.*

*Te, ki megújulsz minden évben,
Természet ékes ifjusága,
S egyforma bűbájjal mosolygasz
Biborra és daróc-gunyára:
Gyönyörű május, szívdobogva,
Vidáman hadd köszöntselek!
Nekem is illatoz' virágod,
Rám is sugárzik kék eged.*

*Napodnak hulló tiszta fénye
Híviti az egész világot.*

*A mi csak kedves, ami bűvös,
Pajkos szeszélyel mind kitérőd.
Minek zománczot nem te adtál,
Elveszti illatát, színét.
Te vagy a művészek művésze,
Te az örök költői szép.*

*Virágokat hullatsz a földre,
Ha tomboló vihar megingat;
És hogyha sóhaj kél szivedből:
Az is csak édes, langyos illat.
Emelt homlokkal, könnyű szívvel
Vivhatja az a lét-tusát,
Kinek harczára te mosolygasz,
Gyönyörű május – ifjuság.*

Ovass bennünket a jövő héten is!

Az áprilisi ünnepek után visszatértünk a régi kerékvágásba. Azaz nem egészen. Már annyira közeleg a tanév vége, hogy mind inkább a nyárra, a vakációra gondolunk mi is. Utánanéztünk, lesznek-e táborok az idén. Hát lesznek! Olvassátok bemutatóinkat, mert nyerhettek is!

Mai számunkból megtudhatjátok többek között, mi várható az idén nyáron a kishegyesi Kátai-tanyán, és a Hajdújárás-Nosza melletti Róka-tanyán hogyan haladnak lépésről lépésre az óbecsei Than Emlékházban a tehetség gondozás útján, mivel fogadja látogatóit a Szabadkán nemrég megnyitott Vajdasági Magyar Képtár, milyen is valójában a retro számítógépes kiállítás, hogyan lesz a papírból újra papír, vagy az üvegből újra üveg, mi az, amit nem tudtál az alvásról... és sok minden mást. És a jövő héten? Tartogatunk akkorra is meglepetéseket, olvassatok bennünket továbbra is!

Várja kis lakóit a Kátai-tanya

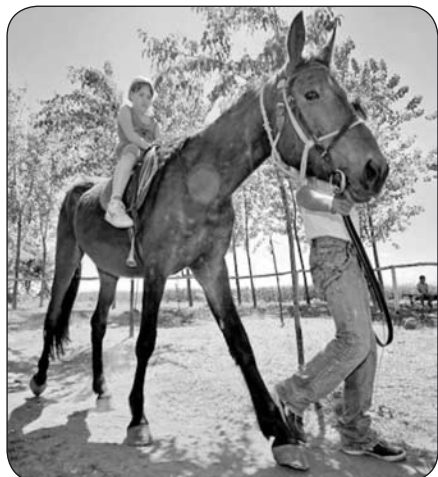
**A természet megismerése, képesség-
és ügyességfejlesztés, hagyományörzés egy helyen**

Ki ne hallott volna a kishegyesi Kátai-tanyáról? Talán már kirándultatok, esetleg vendégeskedtetek is ott, a Krivaja folyócska partján levő kis oázisban? Ha igen, akkor tudjátok, a Kátai-tanya Szabadka és Újvidék között félúton, a Telesckai dombvidék szívében fekszik, másfél kilométerre a falu központjától. 1995-ben ebben a mesés környezetben harminc tehetséges gyermek vett részt az első Firka táborban, és az ötlet megszületett: táborhelyé varázsolják a tanyát. Az évek során újabb és újabb épületekkel gyarapodott a hely, és a programok, a választék is egyre gazdagodott. Manapság egy többhelyszínes vendéglátóipari egységgé nőtte ki magát. A tanya épületei mellett nyolcvanágvas épületeryűttes, jurta, két ebédlő, amfiteátrum, nádfedeleles terasz, játszótér, gazdasági udvar sok-sok háziállattal várja az idelátogatókat. S ez nem minden, mert őrzik, ápolják a természeti adottságokat, és évről évre gazdagabb

betekintést nyújtanak ősünk hagyatékába: a falusi szokásokba, egykori mesterségekbe, a hagyományos vajdasági ízekbe.

A tanyán az egész tanévben otthont adnak kiránduló gyerekcsoportoknak, természetiskoláknak, ifjúsági szervezeteknek, a továbbképzések résztvevőinek, vadászoknak, értekezletnek, és mint tudjátok: a táborozóknak. A programok igazán sokszínűek: a kézműves foglalkozások, a hagyományörző foglalkozások, a természetismereti foglalko-

Idei nyári program

2014. június 16–21.: Ovis tábor

2014. június 23–28.:
Kézműves tábor

2014. június 30.–július 5.:

Lovas tábor + Fényképésztábor

2014. július 9–13.:

Vajdasági Szabadegyetem – VIFÓ

2014. július 14–19.: Firka tábor
és Önismereti boldogságtábor &
Zsebpénztábor...

avagy tinibefektető leszek

2014. július 21–28.: Sporttábor

2014. július 28.–augusztus 2.:

Angoltábor

2014. augusztus 4–9.:

Nagycsaládos tábor

2014. augusztus 9–16.:

Szép Szó tábor

2014. augusztus 18–23.: Zöld tábor

2014. Hazavárási tábor családoknak

zások, lovaglás, szamaragolás, sétakocsikázás, fejtető játékok, tréfás vetélkedők, de az esti programok és a játszótér nyújtotta szieszta is élményekben gazdag napot nyújt. A természetjárás, az ökotúrás és a gyógyövénygyűjtés mellett az évszaknak megfelelően az idelátogatók akár szánkózhathatnak vagy korcsolyázhatnak is.

Ősszel és tavasszal természetiskolák, egy- és többnapos kirándulások lebonyolítását vállalják, míg a nyár folyamán a gyermekek választhatnak a táborok közül (Firka tábor, Zöld tábor, Kézműves tábor, Angoltábor). A tanyától 1,5 kilométerre található a Pékmúzeum, ahol a vendégek maguk süthetik meg a kürtöskalácsot, és a tópart, mely horgászásra és fürdésre egyaránt alkalmas. A hagyományok iránt érdeklődők a Mesterségek Házában található tárlatot nézhetik meg.

Aki egy-két évig nem járt a tanyán, meglepődik a változásokon, mert ez a hely folyamatosan alakul, tartalmában gazdagodik. Kátai Géza és családja minden évben valami új terv megvalósításán fáradozik, ennek köszönhetően épül-bővül-szépül a tanya.

Táboroznál? Megnyerheted!

A múlt héten a temerini Falco környezetvédelmi tábor szervezői kínáltak fel két ingyenes táborozást a kérdésünkre helyes választ adók között. Ezen a héten a kishegyesi Kátai-tanya teszi meg ugyanezt. Egy kérdés és három nyeremény!

A Kátai-tanyán egész nyáron táborokat szerveznek, szabadon választhat közülük a három szerencsés nyertes. Csupán annyit kell tenned, hogy helyesen válaszolsz a következő kérdésre:

Melyik évben tartották meg az első Firka táborát a Kátai-tanyán?

A helyes választ május 29-éig várjuk a szerkesztőség címére: Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címre, KÁTAI megjelöléssel. A három szerencsés nyertes nevét június 5-i számunkban tesszük közzé.

Olvass bennünket továbbra is, ha nyerni szeretnél!

Szőnyegre, babzsákra telepedve is gyönyörködhetsz a képekben

Nemcsak felnőtteknek szól, hanem a gyerekeket is várja a szabadkai Vajdasági Magyar Képtár

Babzsákok, amelyekre leülhetünk és gyönyörködhetünk a sok-sok festményben, a parkettán levő szőnyeg, amelyre letelepedhetünk, szintén szemlélődni, vagy éppen rajzolni – mert papír, színes ceruza is van –, meghitt olvasósarok, ahol a múzeumi kiadványokban lehet lapozgatni. Mindez a most megnyílt Vajdasági Magyar Képtárban, vagyis a Szabadkai Városi Múzeum első emeleti kiállítótermeiben várja a kis- és nagydiákokat. Olyan magyar festők alkotásai láthatók itt, akik 1830 és 1930 között a mai Vajdaság területén éltek, alkottak, illetve olyan magyar képzőművészek alkotásai, akik máshol éltek és alkottak, de a műveiket a múzeum vagy egy magánszemély egykoron megvásárolta. **Dr. Ninkov Kovacsev Olga** művészettörténészt arról faggattuk, mit tanácsol azoknak a gyerekeknek, akik ellátogatnak a múzeum képtárába.

Babzsák és szivacs a padlón

– A hozzánk látogató diák először sétáljon végig lassan, ráérősen a kiállításon. A séta során biztosan talál olyan műveket, amelyek lekötik a figyelmét. Ezeknél érdemes többet elidőzni, elgondolkodni rajtuk, összehasonlítani őket a többi művel. A kiállítóteremben több helyen is vannak leterített szőnyegek meg babzsákok is, amelyeket el lehet mozdítani, nem muszáj, hogy ott legyenek, ahol épp most vannak, a gyerek vagy a szülő oda viheti, ahol az ifjú látogató szeretne egy kicsit többet időzni. Papírt, színes ceruzákat is készítettünk ki a gyerekeknek, tehát lehet rajzolni. Szoktak játszóházaink is lenni, amelyekkel épp azt szeretnénk elérni, hogy közelebb hozzuk ezeket az alkotásokat a gyerekekhez.

– **A gyerekek, akik az interneten, igen gyakran a Facebook közösségi oldalon fotókat, képeket néznek, esetleg festmények reprodukcióira is rábukkannak. Gondolom, itt a múzeumi képtárban össze tudják hasonlítani a mai vajdasági tájat a festményeken megörökített egykori környezettel, a mai divatos öltözködési stílust a valamikorival.**

– El kell mondani, hogy nem ugyanaz a hatása a képnek reprodukción, és nem ugyanaz élőben. Ezért jó eljönni a képtárba és megnézni

Olvasósarok a képtárban

Húsvéth Lajos játékfigurái

a képeket, mert itt lehet látni például a méreteket, hogy ezek a művek igazából mekkorák. A Facebookon minden egyforma nagyságú, és ez egyáltalán nem mindegy, mert a képek a méretükön keresztül is hatnak, meg a színeken keresztül is. Egy óriási kép a színeivel egészen más hatást gyakorol az emberre, mintha csak egy könyvben látná, olyan kicsi méretben, mint a tenyerünk. Az eredeti alkotásoknak olyan művészi erejük van, amelyek hatnak a kép nézőjére, ugyanúgy, mint a zene, vagy ha elolvassuk egy szép verset, vagy látunk egy jó színdarabot, illetve megnézünk egy jó filmet. Egy nagyon jó élményben részesülhetünk, amely nem biztos, hogy a reprodukción vagy a Facebookon átjön.

– **Számomra tanulságos volt, amikor a Jó Pajtás szüneli foglalkozásán egy galériában kalauzolta a gyerekeket, és arra hívta fel a figyelmüket, hogy az alkotást nézzék, ne a kép mellett levő cetlit.**

– Az utóbbi időben talákoztam olyan látogatókkal is, akik egy-egy gyors pillantást vetnek a képekre, nem is nagyon olvassák a cetliket. A cetli azért van ott, hogy segítsen tájékozódni, mert ezen adatokat találunk: hogy hívják az alkotót, mikor élt, mikor készült a festmény, sokszor a címe is fontos a képnek. Ez is egy kiindulópont, hogy belegondoljunk, „jé, száz évvel ezelőtt így festett valaki”, és össze tudjuk hasonlítani, mikor született a festő, azt is megtudjuk, hány éves korában festette az alkotást, néha egészen idős korában, néha nagyon fiatalon. Tehát nagyon érdekes dolgok derülnek ki e cetliről, de először a képet kell jól megnézni és elmerülni benne: a színekből, a témában. Itt, ezen a kiállításon sok realiztikus alkotás van, alig találunk absztraktot. Olyan képek vagy szobrok vannak, amelyeken könnyen el lehet igazodni, felismerni, hogy ez egy tájkép, vagy épp egy életkép, jelenet – hallottuk Ninkov Kovacsev Olgától, aki mindenkit arra biztat, hogy egy kirándulás során ne mulasszon el betérni a Szabadkai Városi Múzeumba, ismerje meg a gyűjteményt, a vajdasági magyar képzőművészek alkotásait.

Mihályi Katalin

Fotó: Szabadkai Városi Múzeum

Tanítók, tanárok figyelmébe

A nagyvilágban és nálunk is azt mutatja a gyakorlat, hogy a legkisebb gyerekekkel is lehet múzeumot, képtárat látogatni, csak kellő módon kell hozzájuk szólni, illetve foglalkozni velük, ami kicsit időigényesebb. Természetesen minden jó pedagógus tudja ezt. A Vajdasági Magyar Képtárban, csakhogy a városi múzeumban lehet képzőművészeti órát tartani, de más órát is, akár osztályfőnöki órát vagy történelemórát. Az ott dolgozók segítséget nyújtanak a pedagógusoknak, ha magyarázatra, szakirodalomra van szükségük. Az intézmény múzeumpedagógusa **Bába Anikó**, aki mindenben segít, a kisebbeknek játszóházat is szervez.

Lépésről lépésre a tehetséggondozás útján

Az óbecsei Than Emlékház megünnepelte első születésnapját

A Than Emlékház méltó emléket állít Óbecse két, Európa-szerte ismert szülöttjének, Than Károlynak és Than Mórnak. Ez elsősorban azért fontos, mert Vajdaság szerte alig tudnak valamit erről a két példamutató személyről, viszont Magyarországon és egész Európában igen nagy hírnévnek örvendenek.

A sok-sok interaktív játék közül az adaiaknak ez az egyensúlyozó lap tetszett leginkább

Than Mór 1834-ben született, jó tanuló volt, a bécsi egyetemen tanult, s igen hamar a kémiai tudományok doktora lett. Than Mór 1828-ban született. Ő Pesten jogot tanult, közben festő-növendék is volt. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt hadifestő volt.

A szépen füljított Than-ház falait az ő műveinek reprodukciói díszítik. Az emlékszóbakon kívül egy másik fontos része is van az emlékháznak, mégpedig az Interaktív Tudományos Park.

A Than Emlékház fennálásának első születésnapját ünnepelte április 12-én. Mivel az em-

lékház január óta Tehetség Pont épület, így a Tehetség Pont iskolákat is meghívták. Április másodikán tartották meg első alkalommal a tehetséggondozó műhelymunkát, amelyen az óbecsei **Sever Đurkić Általános Iskola** tanulói a fizikával és a csillagászzal kapcsolatos tudásukat mélyíthették el. **Dr. Vince István** belgrádi csillagász, egyetemi tanár tartott előadást a Napról, majd a gyerekek **Andruskó Adorján** óbecsei amatőr csillagász udvarában végeztek teleszkópos vizsgálatot a Jupiterről és négy holdjáról. Másnap a tanulók **Dobó László** horgosi fizikatanárnak a bolygókról és a csillagokról szóló színes előadását hallgathatták meg, majd **Muhi Béla** újvidéki fizikussal, a vajdasági tehetséggondozás meghatározó személyével végeztek izgalmas kísérleteket. A nap az **Apró Bakai Magdolna** pszichológus által összeállított képesség- és kreativitásmérő tesztek kitöltésével ért véget.

Április 9-én a kishegyesi Ady Endre Kísérleti Általános Iskola tanulói a biológia és a matematika területén szereztek hasznos ismereteket. A 22 kishegyesi diákot **Csikós Pajor Gizella** matematikus a valószínűségszámítás rejtelmeibe avatta be, **dr. Borsos Éva** biológussal pedig a banán DNS-ét izolálták. Az emlékházban található Matematika és a természet című kiállítás közös témával is szolgált a két műhely résztvevőinek, az illusztrációk ugyanis a természetben fellelhető szimmetriákat ábrázolják.

Április 12-én az adai Cseh Károly Általános Iskola tanulói voltak a vendégek. Először is el látogattak a Városi Múzeumba, ahol **Korhecz Papp Zsuzsanna** tartott előadást a restaurálásról, az ókori cserépedényekről, majd a Than Emlékházban **id. Lengyel László** felügyelete mellett agyagoztak. No, nehogy azt higgyétek, hogy korongoztak! Nem, kézzel formálták meg az agyagot, mint valamikor az ókorban. Ügyesen dolgoztak: vázát, szívet, tálakat készítettek, melyekre ráírták a nevüket, s alkotásaik ott maradtak az emlékházban emlékül.

Than Károly tiszteletére kémiai kísérleteket végeztek a diákok. **Szórád Endre**, a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium tanára kísérleteinek azt a címet is adhatnánk: Az irodalom és a tűz. Ugyanis kísérleteit egy-egy irodalmi alkotáshoz kötötte, és Prométeusszal indította. A monda szerint Prométeusz ellop-ta Zeusztól a tüzet, hogy az emberiségnek jót tegyen. Már az első kísérlet során bebizonyította, hogy tüzet gyújtani nemcsak gyufával lehet. A fehér köpenybe öltözött diákok igazi vegyészként dolgoztak. Az előttük álló tálcan minden szükséges eszköz ott volt. A nyolc kísérlet közül talán a „pénzvetés”, a „vihár a kémcsőben” bizonyult a leglátványosabbnak. Kár, hogy nem hangos a Jó Pajtás, mert a kép láttán igazi mennydörgést, villámlást hallanátok, látnátok!

Jól meg kell fürdetni a pénzt az alkoholos vízben

E nagy napon a szülinapi torta sem maradt el a Than-házban. **Kollár Karolina** (analitikus vegyész-mérnök) programszervező és **Sulc Barta Szilvia** programfelelős igazi házigazdákknak bizonyultak. A Lépésről lépésre a tehetséggondozás útján című program a zentai Pro Scientia Naturae Alapítvány Nemzeti Tehetség Program keretében megvalósuló pályázatnak köszönhetően jött létre.

Aki még többet szeretne tudni az emlékházról, írja be a Google-ba: Than Emlékház.

Koncz Erzsébet

Sikerült gyufa nélkül tüzet gyújtani!

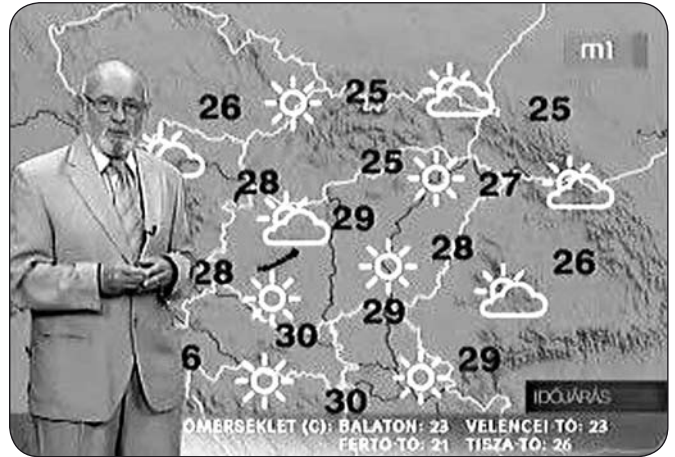

Fizikakísérletek Muhi Béla irányításával

Nem lesz jó meteorológus abból, aki nem szereti a fizikát

Reisz András

Vissy Károly

A meteorológus időjárási, éghajlati, légköri folyamatokkal kapcsolatos megfigyeléseket, kutatásokat végez, vizsgálja a levegő mozgásának, hőmérsékletének, nedvességtartalmának alakulását, valamint a csapadék keletkezését, az elektromos jelenségeket és a napsugárzást. Időjárási előrejelzéseket készít, és tájékoztatást ad a légi közlekedés, a hajózás, a mezőgazdaság és a lakosság részére. Ez az elképzelésünk a meteorológus tevékenységről, és ha hinni lehet, akkor nem is tévedünk.

A meteorológus pályája szakosodott, eltérő tevékenységet jelent az agrármeteorológia, a biometeorológia, az időjárás-előrejelzés vagy a klimatológia. Bármelyik is, mind csapatmunkában történik, és mivel a megfigyelések folyamatosak, a meteorológusok munkarendje is ehhez alkalmazkodik. Nincsenek ünnepek, hétvégék, a méréseket, a megfigyeléseket folyamatosan el kell végezni.

A tömegtájékoztatási eszközöknek, elsősorban a televíziónak köszönhetően a meteorológia jelentősége, népszerűsége az utóbbi évtizedekben megnőtt. Épp ezért mind inkább szakmai követelmény a jó, kommunikációs készség, a kellemes megjelenés, a meggyőző előadásmód. Ezek birtokában talán munkához is könnyebben jut a végzett meteorológus.

Nemrég hunyt el a szakma „nagy öregje”, Vissy Károly, aki 1957-től kezdődően vezető munkatársa volt a magyarországi Országos Meteorológiai Szolgálatnak. Mint vallotta, az időjárás iránti érdeklődése már gyermekkorában kialakult. „1945-ben 10 éves voltam, és a szüleimmel egy bajor kisvárosban éltünk. Rendszeresek voltak a bombázások, amelyek miatt mindenki rettegve menekült az óvóhelyekre. Ebben az időben egyszer csak azon vettem észre magamat, hogy

éreznek az időjárás jelenségei – nyugalmasabb, bombamentes periódusokban állandóan az eget kémleltem. A napsütés aggasztott, de ha felhős volt az ég vagy a közelgő esőzésre utaló jelek mutatkoztak, újjongtam örömben, hogy nem lesz bombázás.” Az „időjósolás” iránti szerelem nem is múlt el nála nyomtalanul. „1947-ben már Diósgyőrben éltünk. Nem sokkal később, a középiskolás években bekapcsolódtam egy amatőr csillagász-meteorológus szakkörbe: tulajdonképpen itt tudtam meg, hogy a meteorológia tudománya foglalkozik azokkal a jelenségekkel, amelyek már korábban is nagyon érdekelték.” Innen egyenes út vezetett az ELTE TTK meteorológia szakára.

Meteorológusnak tanulni egyébként most is csak egyetemi szinten lehet, Magyarországon az ELTE TTK Meteorológia Tanszékén van rá lehetőség, Szerbiában viszont (szerb nyelven) az Újvidéki Egyetem Természettudományi-Matematikai Karának Fizika Tanszékén, noha Belgrádban is képeznek meteorológusokat. A belépő rendszerint az emelt szintű matematika és fizika alapos ismerete. Ezenkívül a kémia, a biológia és a földrajz iránti, átlagon felüli érzék is elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki jó szakemberré váljon.

„Nem lehet jó meteorológus abból, aki nem szereti a matematikát és a fizikát. A tanulmányok és a napi munka során rengeteg számítási feladattal kell majd foglalkozni, a geofizikát, differenciál- és valószínűségszámítást okvetlenül tudni kell” – fűzte hozzá Vissy Károly.

A fiatalabb, de nagyon népszerű tévés meteorológusok közé tartozik Reisz András, akit a Magyar Televízió 1-s és 2-s csatornáján látunk leggyakrabban. Palóc nyelvjárásával különösen belopta magát a nézők szívébe.

Amikor arról kérdezték, hogy csöppent ebbe a szakmába, mint nem anyaországi, hanem szlovákiai fiatalember, válaszában gyerekkoráig ment vissza. „Mindig is fűtött a szereplési vágy. Kamaszkoromban például lakásunk legkisebb helyiségében fennhangon ismertem a napi időjárás-előrejelzést. Mivel mozdonyvezető szerettem volna lenni, rendszeresen vonatoztam a szobámban: nem létező utasokat tájékoztattam az általam kiválasztott expressz érkezési és átszállási időpontjairól. Szlovákul” – idézte fel emlékeit.

Mindenesetre régi vágya teljesült, amikor alkalmazták az Országos Meteorológiai Szolgálatnál, az ottani munkája mellett tévészik és tanít is. Szerinte a jó előrejelzők legalább négy-öt évig figyelik és feljegyzik az aktuális időjárást, különös tekintettel a Kárpát-medence adottságaira és légkörére. Hogy mégis miért a sok tévedés az előrejelzésben? Reisz véleménye szerint mind a technika, mind az ember tévedhet, soha sem lesz százszázalékos az előrejelzés. A meteorológusnak az a feladata, hogy a lehető legkisebbre csökkentse a bizonytalansági tényezőket. Korunkban először is a számítógépes előrejelzéseket veszik figyelembe. A fizika törvényszerűségein alapuló légköri viselkedést beprogramozzák egy gépbe, majd különböző matematikai egyenleteket oldanak meg egy program segítségével. Ennek eredményeképp rengeteg információt kapunk a közeljövő időjárásáról. Az előrejelző szakember, azaz a szinoptikus meteorológus egyfajta kirakós játékot játszik: megnézi, mit dobott ki a számítógép, milyen évszak van, figyelembe veszi a Kárpát-medence jellegzetességeit, majd mindezt optimálisan összerakosgatja. Időjárási helyzettől függően öt-tíz napig van értelme az előrejelzéseknek, utána már csak a statisztika működik, vallja.

Szovjet zászló került a horogkeresztes lobogó helyére

Május 8-án a náciizmus és a fasizmus feletti győzelem évfordulóját ünnepli a világ. Ezen a napon, 1945. május 8-án, pontosan 69 évvel ezelőtt a franciaországi Rheimsben Jodl tábornok aláírta a német hadsereg feltétel nélküli kapitulációját.

Az első világháború sok kérdést megoldatlanul és sok országot elégedetlenül hagyott. Ezért már két évtizeddel később kitört a második, még nagyobb háború, amely az emberiség eddig legnagyobb gyötrelmeit hozta. Faji, politikai és más alapú élőtételekkel átszöve, még fejlettebb fegyverzettel... A náciizmus és a fasizmus óriási veszélyt jelentett egész etnikai csoportok, elsősorban a zsidó nép számára. A nyugat emiatt úgy döntött, még a gyűlölt kommunista Szovjetunióval is szövetségre lép, hogy együttesen állítsák meg a nagy veszedelmet. A Mussolini vezette fasiszta Olaszország már 1943-ban, a szövetségesek szicíliai partraszállása után kapitulált, de a németek Hitlerrel az élen még hónapokig keményen állták a harcot.

A németek még 1944-ben jelentős katonai erővel bírtak, de a keletről érkező oroszok már veszélyeztették Németországot, nyugatról pedig a szövetségesek a normandiai partraszállás után megállíthatatlanul törtek előre Dwight Eisenhower amerikai parancsnok vezetésével. Az 1944. június 6-án kezdődött, fedőnéven Overlord hadműveletként közismert offenzíva a történelem legnagyobb hadi eseményének számít napjainkig.

Amikor a Német Birodalom mindkét oldalról szorítóba került, mindenki számára világossá vált, hogy Hitler elveszti a háborút. A németek nagyobb része már csak abban reménykedett, hogy az amerikai megszálló erők előbb megérkeznek, mint a szovjetek. 1945 áprilisában és májusában heves harcok folytak, már Berlin is megszállás alá került. Április 28-án kivégezték a fasiszta diktátort, Benito Mussolinin, aki már

Jodl tábornok aláírja a kapitulációról szóló okmányt Rheimsben

A győzelem napja

A második világháború vége Európában

A győzelmet ünneplők London utcáin 1945-ben

két évvel korábban elvesztette az Olaszország feletti hatalmát. Május 2-áig a szovjetek a német fővárost a saját irányításuk alatt tudhatták. Ezekben a napokban kb. 2 millió német katona adta meg magát a szövetséges erőknek. Május 7-én Rheimsnél került sor a formális megadásra. A következő nap, május 8. volt az egyezmény aláírásának napja, amely Németország számára a feltétel nélküli kapitulációt jelentette. Az egyezményt Gustav Jodl tábornok és von Friedeberg tengernagy írta alá. Az egész Német Birodalom térségében megszűnt az ellenállás, csak itt-ott egy-egy német helyőrség dacolt még Franciaországban meg Csehszlovákiában. A nagyhatalmak vezetői, Roosevelt, Churchill és Sztálin már korábban, az 1943-as casablancai és teheráni konferenciák után, 1945 februárjában a Krím félszigeten megtartott jaltai értekezleten fontos döntéseket hoztak Európa és a világ, illetve Németország jövőjéről. Az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és a Szovjetunió megegyeztek Németország felosztásáról és demilitarizálásáról. A potsdami találkozót 1945 július/augusztusában már Németország kellős közepén tartották meg.

Németországot a háború után két részre osztották, a keleti Német Demokratikus Köztársaságra és a nyugati Német Szövetségi Köz-

társaságra. Berlint is hasonlóan kettévágták, annak ellenére, hogy teljes térsége Kelet-Németországban volt.

Németország veresége azonban csak Európában jelentette a háború befejeztét. Erre Winston Churchill is angol higgadságával felhívta a nyilvánosság figyelmét a nagy ünnepmámor közepette. Kihangsúlyozta, hogy Anglia nagy szerepet játszott a náci birodalom megállításában és óriási áldozatot hozott, de egyben köszönetet mondott az amerikaiaknak. Biztosította őket, hogy kiállnak mellettük a végső győzelemig. A Távol-Keleten ugyanis a japánok még tartották a harcot, és csak a két amerikai atomtámadás után adták meg magukat, szeptember 2-án. Az amerikaiak augusztus 6-i és 9-i atomtámadásai Hiroshima és Nagaszaki ellen egyben a szovjetek számára kellett, hogy figyelmeztetés legyenek.

Május 8. tehát minden európai emlékeztében a szabadság napjaként maradt meg. Minden nagyobb városban rendezvények sorozata idézi fel a fasizmus feletti győzelem napját. Emlékezzünk Churchill híres szavaira: „Ne essetek kétségbe. Ne térjete ki az erőszak és a zsarnokság elől, szálljatok vele szembe, és ha kell, haljatok meg a szabadságért.” Ez mindannyiunk joga és kötelessége.

Gyarmati Balázs történész

Churchill, Roosevelt és Sztálin, a három nagyhatalom vezetője

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Május 8.

Mihály, Géza napja.

Mihály: Héber eredetű bibliai név, a Mikael magyar formája. Jelentése: ki olyan, mint az Isten; Istenhez hasonló.

1654. május 8. (360 éve)

Otto von Guericke bebizonyította a légüres tér létezését.

1794. május 8. (220 éve)

Meghalt Antoine Laurent de Lavoisier francia kémikus, akadémikus, a modern kémiai tudomány egyik megalapozója.

1860. május 8. (154 éve)

A vöröskereszt napja. 1828. május 8-án született Henri Dunant svájci író, aki 1859-ben szemtanúja volt a solferinói ütközet sebesültjei tragikus pusztulásának. Ennek következtében megalapította a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszervezetét. Az ún. Genfi Egyezmény egy évvel később hagyta jóvá a kezdeményezést.

1926. május 8. (88 éve)

Megszületett David Attenborough természettudós, dokumentumfilmrendező. Legszebb természetfilmjei: A kék bolygó, A Föld dala, Az erdő szeleme, Az élet megpróbáltatásai, Az élő bolygó.

1975. május 8. (39 éve)

Megszületett Enrique Iglesias énekes.

Május 9.

Gergely, Karola, Karolina napja.

Karola: A Karola a Károly latin alakjának női párja.

Karolina: A Karola továbbképzése. Latin, germán eredetű. Jelentése: legény, fiú.

Gergely: A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen örökdő.

1874. május 9. (140 éve)

Megszületett Howard Carter angol felfedező, aki megtalálta Tutanhamon szarkofágját a Királyok völgyében, Egyiptomban.

1945. május 9. (69 éve)

A fasizmus felett aratott győzelem napja. 1945. május 7-én Jodl tábornok Reimsben aláírta az általános megadásról szóló okmányt, május 8-án Keitel tábornok megismételte az aláírást a szovjet főhadiszálláson. Május 9-én nulla óra egy perckor Európában véget ért a második világháború, ennek

emlékére ez a nap a győzelem napja. A II. világháború azonban valójában még ekkor nem ért véget.

1946. május 9. (69 éve)

Megszületett Candice Bergen amerikai színésznő, újságíró.

1950. május 9. (64 éve)

Európa-nap. Annak emlékére, hogy Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-i nyilatkozatában javaslatot tett az Európai Szén- és Acéllégió létrehozására.

1959. május 9. (55 éve)

Megszületett Áder János jogász, Magyarország köztársasági elnöke.

Május 10.

Pálma, Míra napja.

Pálma: A magyar nyelvterületen újabb keletű névadás a pálmafa, illetve a dísznövény latin eredetű nevéből. Az olaszban vallási ihletésű női név, eredetileg a virágvasárnap született gyermekek kapták.

Míra: Latin eredetű név, a Mirabella becézőjéből önállósult. Jelentése: csodálatos.

1843. május 10. (171 éve)

Először mutatták be az Egressy Béni által megzenésített Szózatot – Vörösmarty Mihály művét – a Nemzeti Színházban.

1902. május 10. (112 éve)

Madarak és fák napja. Párizsban az európai országok egyezsége kötöttek a hasznos szárnyasok védelmének érdekében. A világon először Chernel István ornitológus szervezte meg, 1902-ben, Magyarországon. A természetvédelmi törvény szerint „Minden év május 10-e a Madarak és Fák Napja.”

1929. május 10. (85 éve)

Megszületett Kányádi Sándor romániai magyar író, költő, műfordító. Művei: Világlátott egérke, Három bárány, Kenyérmadár, Tavasz tarisznya.

1933. május 10. (81 éve)

Berlinben a fasiszták könyvégetést rendeztek.

1960. május 10. (54 éve)

Megszületett Bono (Paul David Hewson), a U2 zenekar frontembere.

Május 11.

Ferenc napja.

Ferenc: Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Franciscus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

330. május 11. (1684 éve)

Constantinus császár Róma mintájára új fővárost alapított Bizáncion (Bizánc) görög gyarmatváros helyén, Konstantinápoly néven (ma: Isztambul), amely a Kelet-római Birodalom fővárosa lett.

1881. május 11. (133 éve)

Megszületett Kármán Tódor magyar születésű amerikai gépészmérnök, a PKZ nevű katonai helikopter feltalálója. Tudományos munkájának elismeréseként halála után a Hold és a Mars egy-egy kráterét nevezték el róla.

1904. május 11. (110 éve)

Megszületett Salvador Dali szurrealista festő.

1963. május 11. (51 éve)

Londonban megszületett Natasha Richardson angol színésznő (Apátyand ide jöjjön!).

1992. május 11. (22 éve)

Meghalt Kolozsvári Grandpierre Emil író, műfordító, irodalomkritikus.

Május 12.

Pongrác napja.

Pongrác: A három fagyoszent közül az első. A név a görög Pankratész név latin Pancratius formájából származik. Jelentése: mindenható erő.

1803. május 12. (211 éve)

Darmstadtban megszületett Justus von Liebig gróf, német vegyész, kémikus és akadémikus, aki arra törekedett, hogy kémiai ismereteit a gyakorlatba is átültesse a gyógyszerészet, a mezőgazdaság és a táplálkozás területén.

1977. május 12. (37 éve)

A világon elsőként kvadrofónikus koncertet adott a Pink Floyd zenekar. A

kvadrofónia a bakelitlemezek korának legtökéletesebb (négy hangszórós) hanglévezetét nyújtotta, utat mutatva a digitális éra surround technikáinak.

Május 13.

Szervác, Imola napja.

Szervác: A második fagyoszent. A latin Servatius név rövidülése. Jelentése: a megmentett.

Imola: Újabb keletű magyar névalkotás. Eredete egy növénynevezés (Centaurea), közé tartozik a kék búzavirág is. A régi magyar imola szó jelentése: mocsár, hínár, vizes terület. Női névként először Jókai Mór alkalmazta A bálványos vár című regényében.

1935. május 13. (79 éve)

Carl C. Magee szabadalmaztatta a parkolóórát.

1940. május 13. (74 éve)

Winston Churchill beszédet mondott az angol parlamentben, amelyet így kezdett: „Nem ígérhetek mást, csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket”, felkésztette ezzel országát a második világháború szörnyűségeire.

Május 14.

Bonifác, Bekény napja.

Bonifác: A harmadik fagyoszent. A latin Bonifatius névből származik. Jelentése: jó sorsot ígérő.

Bekény: Magyar férfinév, a Beke származéka. Más feltevés szerint ötörök eredetű név, és a jelentése: természetlen ember.

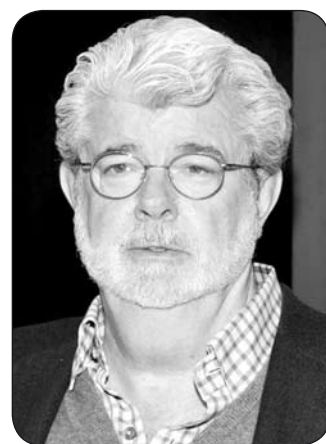
1853. május 14. (161 éve)

Gail Borden feltalálónő szabadalmaztatta a sűrített tej előállításának módszerét.

1908. május 14. (106 éve)

Újtúra indult az első utasszállító repülő.

1944. május 14. (80 éve)

Megszületett George Lucas producer, író, rendező (Csillagok háborúja, Indiana Jones-filmek).

1998. május 14. (16 éve)

Meghalt Frank (Francis Albert) Sinatra amerikai énekes, dzsesszenész, színész (Tengerészek New Yorkban, Az aranykezü férfi).

Miért csíkosak a zebrák?

Újabb kutatások szerint a biológusok végre választ találtak arra az évszázadok óta megválaszolatlan kérdésre, hogy miért csíkosak a zebrák. Ez a kérdés már Charles Darwint és Alfred Russel Wallace-t is izgatta. A felfedezésről a Nature tudományos magazinban számoltak be a szerzők.

A felfedezés igen meglepte a tudósokat: kiderült ugyanis, hogy a zebrák csíkjainak a funkciója a rovarok elriasztása. Az egyik elterjedt elmélet szerint a zebrák csíkjainak a rejtőzködésben van szerepük; a színvak ragadozóknak ugyanis így nehéz őket észrevenniük a magas fűben. Egy másik elterjedt nézet szerint a fekete-fehér csíkok szerepe az, hogy a test kontúráját nehezen kivehetővé tegyék, és az optikai csalódás által védjék az állatot a ragadozóktól és az élősködőktől. Ha a zebrák csapatostul szaladnak, valóban igen nehéz elkülöníteni az egyes állatokat. Megint mások úgy gondolták korábban, hogy a csíkoknak semmi közük a ragadozókhöz, hanem az állat hőháztartásának kialakításában van szerepük.

A fentiek mind nagyon jó hipotéziseknek bizonyultak, azonban mindmáig senki nem vizsgálta meg az összeset egyszerre. Most azonban **Tim Caro**, a Kalifornia Egyetem professzora és munkatársai összegyűjtötték mindezeket a magyarázatokat, és megvizsgálták az élő és a már kihalt lóféle fajok (zebrák, lovak, szamarak) földrajzi eloszlását. A hét vizsgált faj mindegyikében találhatóak csíkos és csík nélküli

egyedek. A vizsgálatban a földrajzi elterjedtséget környezeti változókkal hasonlították össze – például azzal, hogy vannak-e a területen nagyragadozók, paraziták, illetve, hogy milyen a hőmérséklet. Azt találták, hogy a leginkább csíkos fajok olyan helyeken élnek, ahol nagy mennyiségben élnek betegségeket terjesztő, vérszívó rovarok, például bölglyök és cecelegyek. Ezeknek a jelenléte közös volt a különböző csíkozású, különböző fajok élőhelyein. És minél elterjedtebb volt azon az élőhelyen a vérszívó rovar, annál intenzívebb volt a lóféle állatok csíkozása. De hogyan véd a csíkozás a bölglyök és hasonlók ellen? A legyek egy részéről tudható, hogy igyekeznek elkerülni a fekete-fehér felületeket, inkább az egyszínűeket preferálják. (Hogy ez miért van, továbbra is a biológia rejtélyei közé tartozik.)

Caro és munkatársai ugyanakkor nem találtak összefüggéseket a csíkozás és a ragadozók elkerülése, illetve a hőháztartás egyensúlyban tartása között. És hogy miért a zebrák a legcsíkosabbak? – Caróék szerint azért, mert az adott területen élő fajok közül a zebrák szőre rövidebb a vérszívó rovarok szájszervénél, így a zebrák voltak a leginkább kiteve a bölglyök és egyéb vérszívók támadásainak.

Vad vonzalom

Vannak olyan államok az Amerikai Egyesült Államok területén, ahol magánszemély minden további nélkül tarthat saját otthonában egzotikus állatot. A kutyatartáshoz engedély kell, országot vagy páviánt viszont bárki vásárolhat és tarthat otthon, ha kedve szottyan, és persze, ha van rá pénze. Ám azokban az amerikai államokban is gyakran kijátsszák a törvényt, ahol tilos egzotikus állatot tartani, magyarázza egy állatvédő. Ő nyilvántartást vezet arról is, hogy a háznál tartott egzotikus állatok milyen súlyos kimenetelű baleseteket okoznak. Vég nélkül tudja sorolni a példákat: Texasban egy négyéves kislányt mart össze csúnyán a nagynéni pumája; Connecticutban egy 55 éves nő arcát rútitotta el örökre a barátnő csimpánza; Ohióban mázsás kenguru támadt egy idős férfira, Neb-raskában kedvenc óriáskigyója fojtott meg egy 34 éves férfit.

A becslések szerint tigrisből ötezer lehet fogságban az Egyesült Államok területén, és többségüket szakmai szempontból nem kellően felkészült állatkereskedők, hanem magánházaknál tartják. Sok tulajdonos időt és pénzt nem sajnálva gondolja kedvenceit, de olyanok is szép számmal akadnak, akik szűk ketrecben, mostoha körülmények között tartják állataikat.

Fehér tigriskölykök Argentínában

Április közepén bemutatta legfiatalabb tigriseit a Buenos Aires-i állatkert: a három hónapos hármas ikrek egyikén csíkok sem látszanak. A két nőtény krémfehér színű szőrért szembetűnő fekete sávok tarkítják, hím testvérük azonban szinte teljesen fehér. Az állatkert névválasztó versenyt hirdetett a látogató gyerekek között.

Ez a ritka színváltozat csak a bengáli tigrisnél fordul elő, tízezer születésre jut egy fehér kölyök. A csíkok nélküli fehér tigris még ritkább, talán húsz sincs belőlük a világon – legalábbis így gondolják –, és azok is mind fogságban élő példányok.

Valójában a fehér tigris sem teljesen fehér: jellemzője a kék szem, rózsaszín orr és a krémszínű bunda, fekete csíkokkal. Az első fehér tigrist 1951-ben fogták be Közép-Indiában, s Mohannak nevezték el. Ettől a tigristől származik az összes fogságban élő fehér tigris.

A természetfotós és a szurikáták barátsága

Will Burrard-Lucas brit természetfotós hat napot töltött Botswanában, a Makgadikgadi régióban, ahol csodás képeket készített a szurikátákról. A kíváncsi állatok egyre közelebb merészkedtek a fotóshoz, akinek a fényképezőgépe rendkívül felkeltette a figyelmüket. A szurikáták egy kis idő elteltével annyira megbarátkoztak a fotóssal, hogy a nyakába felmászva kémlelték a tájat. Will Burrard-Lucas elmondta, hogy az aranyos állatok olyan bizalommal és kedvességgel fordultak hozzá, amellyel még sohasem találkozott. A szurikáta vagy négyujjú mangusza (*Suricata suricatta*) a mongúzfélek családjának monotipikus neme. A szurikáta elnevezés a szuahéli nyelvből származik, jelentése „szirti macska”. A Dél-afrikai Köztársaságban, Angolában, Namíbiában és Botswanában honos faj. Az állomány legnagyobb része az Oranje folyótól délre él.

A szurikáták sok különböző hangot hallatnak. Minden hangnak pontos jelentése van. A vészkiáltások jelzik, hogy milyen ragadozó közelít, és hogy mennyire sürgős elmenekülniük. Vészjeleik megkülönböztetik a földön mozgó vagy a levegőből támadó ragadozót. Így összesen hatféle vészjelet hallatnak. A sürgős földi veszély esetén menedéket keresnek, míg a sürgős légi veszély esetén lekuporodnak. Emellett hallatnak pánikkiáltásokat, hívőjeleket, és mozgásra is készíthetik társaikat. A körülményektől függően csicseregnek, trilláznak, morognak vagy ugatnak.

A csigák rejtett világa

Vyacheslav Mishchenko egy igazán tehetséges ukrán fotós, akinek képein csodálatos miniatűr világ tárul a szemünk elé. Mishchenko új sorozatában gyönyörű és különleges hangulatú képeket láthatunk csigákról. A fotós kifejezetten az aprócska állatokat és rejtett világukat szereti megörökíteni. Legszívesebben a rovarokat, gyíkokat és a puhatestűeket fényképezi.

„Gyerekkoromban az apukámmal sokszor elmentünk gombát szedni, és ilyenkor mindig találkoztunk rovarokkal, bogarakkal és csigákkal. Egyáltalán nem írtóztam tőlük, kifejezetten érdekesnek talál-

tam őket. Később egyre jobban érdekelt a fényképezés, és elkezdtem ezeket a különleges élőlényeket fotózni” – mondta Mishchenko.

ÁLLATKIRAKAT

Egy páviánkölök elképesztő megmenekülése

Evan Schiller természetfotós és felesége, Lisa Holzwarth az Észak-botswanai Selinda vadrezervátumban vett részt egy szafarin, ahol több fotót is készítettek a páviánokról és a rájuk támadó oroszlánokról. A mintegy harmincfős páviáncsoport ijedten rohant az oroszlánok elől, többségüknek sikerült a fákra felmászva megmenekülnie, de egyiküket elkapta az egyik nagymacska. Az elejtett páviánon ott csüngött alig egy hónapos kicsinye.

A rémült kis pávián próbált felmászni egy fára, de nem sikerült neki. A nőstényoroszlán a kölyköt nem bántotta, csak magához húzta, és kíváncsian figyelte.

A közelben egy hímoroszlán ólálkodott, aki le akart csapni a páviánkölökre, de a nőstényoroszlán ellentmondást nem tűrően szállt szembe vele. Ekkor a nagy felfordulás közepette a közelben rejtőző páviánkölök apja gyorsan odaszaladt a kicsiért, akivel egy magas fára menekült, így végül a kis pávián apjának köszönhetően megmenekült az oroszlánoktól.

A macskák szigete Japánban

Az igazi macskamennysziget

Létezik egy hely a világon, ahol teljességgel átvetették az uralmat a macskák. Ez a kis sziget Japánban található, Miyagi tartományban. Hivatalosan úgy hívják, hogy Tashirojima, de mindenki csak Macskamennysziget-nek nevezi. Az történt ugyanis, hogy a macskák létszáma immár átlépte az emberi populáció létszámát. A mindössze száz kétlábú pedig örömmel gondoskodik róluk, mert úgy hiszik, hogy ez jó szerencsét és gazdagságot hoz nekik. Sajnálatos módon a lakosságot szép lassan a kihalás fenyegeti, mivel főleg idősebbek élnek ott, és a hivatalos források szerint

már most ötven százalékuk 65 év feletti.

Egy japán fotós, Fubirai öt évet szentelt az életéből arra, hogy dokumentálja a szigeten lakó félvad macskák életét. Lenyűgöző, hogy állat és ember milyen harmóniában él itt egymás mellett.

RÜGYFAKADÁS

Színes vers

Kék az ég,
zöld a fű, a falevél.
Piros a cseresznye,
ribizli, málna.

Megtelik gyorsan a kosárka.
A korom fekete.
Szép, tiszta ruhádat
nehogy bepettyezze!

Sárga a kanárimadárka,
rigó is van sárga,
most szállt épp az ágra.

Fehér a jó búzakenyér.
Fehér a hó és az irka,
ha nincs benne irkafírka.

**Apró Noémi, 5. osztály,
Cseh Károly iskola Ada**

Jancsi meg a kiséger (Tréfás mese)

Volt egyszer egy Jancsi nevű fiú, aki nagy házban lakott. Mindenki ismerte ezt a fiút és a családját, mert arról voltak ismertek, hogy ők a faluban a leggazdagabbak.

Volt nekik mindenük: nagy farmjuk sok jószággal és sok-sok pénzük. Igaz, hogy gazdagok voltak, de butábbak a tyúknál is. Egyszer megjelent náluk egy kiséger, a szekrény alatt száraz kenyeret evett. Odaszólt Jancsinnak a kiséger, hogy hozzon neki egy darab húst meg gyufát. Megkérdezte Jancsihoz:

- Minek kell neked a gyufa?
- Hát nem tudod, te agyafúrt? – nevetett a kiséger.

Arra gondolt a kis jószág, hogy ha ez a Jancsi tényleg ilyen buta, ő még meg is gazdagodhat náluk. Azt mondta a fiúnak, írja ki egy táblára, hogy cirkuszi előadás lesz a tónál. A fiú ki is írta a hirdetőtáblára, hogy az egész falu lássa. Másnap este meg is jelent az egész falu a tónál. Így szólt a kiséger Jancsihoz:

– Ugorj bele a tóba, aztán lovagold meg a mérges bikát, majd végül egyél meg egy egész csokitortát!

A fiú így is tett. Beleugrott a tóba, meglovagolta a mérges bikát, míg össze nem verte magát, a tortát meg addig ette, ameddig csak bírta a gyomra. A közönség úgy nevetett az előadáson, hogy majd szét pukkadt. A kiségeret megfizették, s ő lett a második leggazdagabb a faluban.

Ha Jancsi nem került volna kórházba, az én mesém is tovább tartott volna. Itt a vége, fuss el véle!

Kormányos Réka, 4. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Színes tinták

Én sok színes tintát szeretnék:
pirosat, mint a vér,
zöldet, mint a fű,
sárgát, mint a nap,
ami anyukámra hasonlítana.
Ha nekem ily sok színes tintám volna,
a legkisebb szürke foltot is befestenek.
Színessé változtatnám a világot.

**Kis Kővágó Patrik, 5. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Tudósítás Tündérországból

Kedvenc könyvemet olvastam, a János vitézt. Éppen a végre értem, amikor egy ötletem támadt. Mi lenne, ha felcsapnék riporternak, aki interjúkat készít Tündérország fejedelmével és királynőjével? Mi lenne, ha...

Sétáltam, sétáltam a Tündérország felé vezető ösvényen egy ómodi kamerával és egy kis irattömbbel a kezemben. Odaértem egy kapuhoz, de akkorához, mint egy ház. Álltam és kémleltem, hol a teteje. Nem láttam! Na, gondoltam, kinyitom. De olyan nehéz volt, meg sem mozdult, nem is nyekerdült meg! Töprengtem, most nem illene bekopogni. Kopogtam hármat, és láss csodát, kinyílt! Beléptem. Kaptam a fényképezőgépet, és mindent lefotóztam, amit csak tudtam. Báméskodtam, de nekimentem valami irtó keménynek. Egy tábla volt. Ez állt rajta: „Isten hozott Tündérországban!”

– Nos, jó felé haladok! – gondoltam, és tovább mentem. Felmásztam egy dombra, és a horizonton túl láttam a tündérpalota tornyát. A gépet a szememhez emeltem, de kikapta a kezemből egy griffmadár!

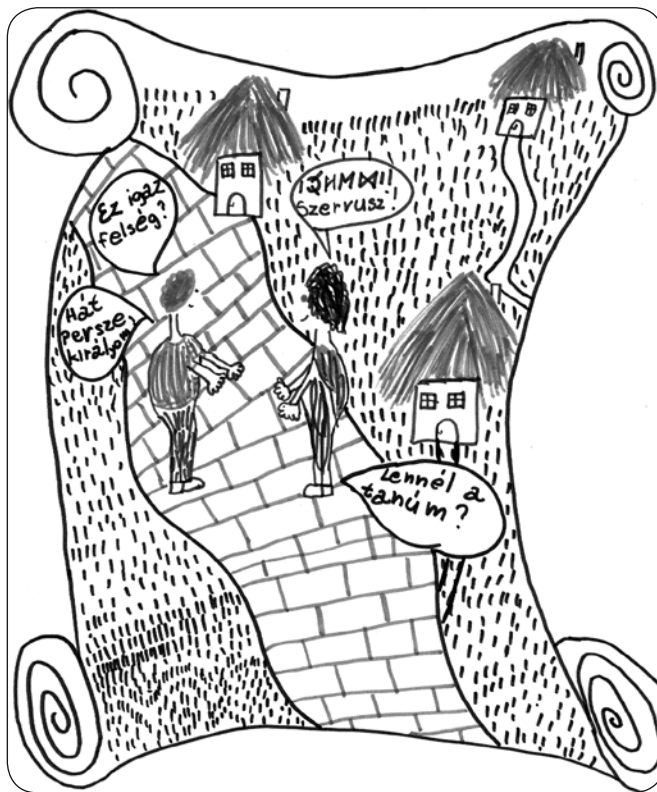
– Nem szoktak hozzá a modern technikához! – legyintettem, és a palota felé indultam. Mentem, mentem hetedhét országon túl, ahol a kurta farkú malac túr. A lábam már majd összerogyott alattam.

– Azt hittem, közelebb van!

Nagy nehezen odaértem. Örültem, hogy pihenhet a lábam. De aztán elkámpicsorodtam, mivel az ajtót egy háromfejű kutya őrizte. Szerencse, hogy szelíd volt, és túljutottam rajta. Bementem a palotába, és végre elértem célom. János vitéz állt előttem, s kezdődhetett a riporteri szerepem.

- Milyen királynak lenni? – tettem fel az első kérdést.
 - Egészen jó érzés, hogy egy egész országot én képviselek.
 - Hiányoznak a kalandok?
 - Már nem.
 - Miért?
 - Nem szeretném újra kockáztatni az életem. Nem, én már nem kalandozom!
 - A tündérek tisztelnek?
 - Mint a saját apjukat!
- Sokáig beszélgettünk, de sajnos mennem kellett. Ballagtam, ballagtam hazafelé. Csak egyet bántam, nem tudtam több képet készíteni. S ekkor, akár hiszitek, akár nem, a griffmadár ledobta előttem azt az ósdi fényképezőgépet!

Sinkovics Eleonóra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kovács Korina, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

RÜGYFAKADÁS

A Gergián-tanyán jártam

Egy derűs márciusi napon úgy éreztem, hogy okvetlen el kell mennem egy olyan helyre, ahol már nagyon régen jártam, a Gergián-tanyára.

Azt, hogy miért fogott el ez az érzés, a mai napig sem tudom. Elindultam hát arra a helyre, amit tizenévesen a második otthonomnak tekintettem a barátaimmal (Tamás, Burai J., Virág Péter, Hodonicki Oszkár, Bognár Aranka) egyetemben. Amikor megérkeztem a tanyára, az szinte kihalt volt. Mindössze egy-két madarat láttam felrepülni a patak melletti nádasból. Látszott rajta, hogy régen nem járt ott senki. A házba nem lehetett bemenni. Bizonyára a rendőrök zárták be az ajtót még mikor Gergián meghalt. Reménykedve néztem fel a régi akácfára, hátha megpillantom rajta a gyönyörű, fekete madarakat. Csalódnom kellett. A kárókatonák még nem jöttek vissza. Burai J. azt ígérte, visszahozza őket, és én nem kételkedem az ő szavában. A Gergián-torony is állt még, bár az idő már eléggé megviselte. Gergián szép, rendezett kertje már nem létezett, helyette magasra nőtt gyomnövények csúfították a ház tájkát... Eleget láttam. Felidéztem a sok-sok évvel ezelőtti itt töltött órákat, napokat.

Még egyszer körülnéztem, és azzal a gondolattal, hogy holnap visszajövök, és lekaszálok a gazt, elindultam haza.

Juhász Vivien, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Hogyan lettem a fekete sereg vitéze

Egy forró nyári napon történt, a legnehezebb munkanapom volt egy falu széli malmocskában.

Váratlanul idegen vendégek érkeztek lóháton. Ezek közül a legbátrabb megszólított, és illedelmesen vizet kért. Én izgatottságomban a zsákot is elfelejtettem letenni, csak amikor a tálcaat kerestem a vízzel teli korsónak, akkor vettem észre, hogy a zsák nyomja a vállamat. Amikor az idegen elvette a tálcaat helyettesítő malomkőről a vizet, a nevem után érdeklődött. Megkérdezte:

- Ugye, fiam, szeretnél katona lenni, és a király seregében szolgálni?
 - Messze a király ahhoz, hogy a seregében szolgálhassak!
- Ekkor rám szólt, egy lovas legény.

– A király az, akinek vizet adtál!

Hirtelen féltérde ereszkedtem, amit a király ellenezett. Ajánlatot tett, hogy Budán keressem Magyar Balázst, aki a kapitánya. Másnap kevés uszonnámmal elindultam búcsú nélkül Budára. Az út hosszú és fárasztó volt, de megérte.

Így lettem a fekete sereg vitéze.

Hajdúk Arnold, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

„Az ember nem arra született, hogy legyőzzék...” (E. Hemingway)

Az ember fejlődése, evolúciója során már megmutatta, hogy tud alkalmazkodni azokhoz az ökológiai tényezőkhöz, amelyek szükségesek a fennmaradáshoz. De az ember valóban legyőzhetetlen? Talán igen, talán nem, mert az ember megküzd a mindennapi problémákkal, de el is bukhat.

Ákárcsak az Ernest Hemingway által írt könyvben, Az öreg halász és a tenger című műben. A 21. századi embernek is meg kell küzdenie a nap mint nap elének álló nehézségekkel. Hemingway halászta azt a nézetet valotta, hogy az embert el lehet pusztítani, de legyőzni nem. Sikeresen alá is tudta támasztani az elképzelését, azok után is, hogy a szerencse elpártolt tőle. Szegény özvegy emberként is elment halászni, nem adta fel annak ellenére sem, hogy hosszú ideje nem fogott semmit, és ennek lett is következménye. A halász kiállt a természet erőivel, a fájdalommal, a fáradtsággal, és végül legyőzte azokat. Igaz ugyan, hogy ismételten hal nélkül tért vissza a tengerről, de visszaszerelte az oly régóta megtépzott önbecsülését.

A mai emberek többségének már nem kell a természet erejével hadakozni, mégis talán gyengébbek a halásznál. Talán a mai emberek nem hisznek magukban, és így sokszor elbuknak. Azt viszont nem szabad elfelejteni, hogy fel is lehet állni.

Hogy miért van így, hogy az ember gondolkodik, a gondolatai segítségével pedig feláll és tovább megy, azt nem tudni. Annyi biztos, hogy az ember nem arra született, hogy legyőzzék.

Dulity Éva, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az adai gyermek egy napja

Az adai gyermeket fél hétkor a csörgőóra ébreszti fel. A csörgőóra, s nem a mama, mert a gyerekszoba az emeleten van, a hálószobával ellentétben, de a mama különben is az aznapi ebédet fejezi be, mert a munkából, ahová lassan készülődnie kell, csak estefelé ér haza. Az adai gyermek felriad, és tág pupillákkal felül az ágyban. Szemét megdörzsöli, nyújtózik egyet, s felpattan. Fogat mos, felöltözik, és rohan lefelé a lépcsőn.

– Hol az uszonnám? – kiáltja közben.

A mama egy cuppanós pusztit nyom a gyermek arcára, és ellillan, mert ugyebár a mama a főzés közben le is zuhanyoz, fel is öltözik, meg is veti az ágyat, és még a gyermekének uszonnát is készít. A gyermek megfordul, és letörli édesanyja rúzsos ajkának nyomait. Adai gyermek papája épp a reggeli gyógytornáját végzi.

– Holnapután, azaz csütörtökön fogadóra lesz! – nyit be a gyermek apjához – a mamának, még nem szóltam, de tudom, hogy neked is hiába. Úgysem jössz el. Ti felnőttek mindig csak rohantok. Sosincs rám időtök! – és egy ajtócsapással eltűnik, s elindul az iskola felé.

Pista meg Jancsi már kora reggel agyba-főbe verik egymást. Mindkettő ordít, mint a fába szorult féreg, és nem hagynák abba. Szerencsére ilyenkor mindig betoppan a földrajztanár, és a fülénél fogva ráncigálja fel Pistát, mert kezdődik az óra.

Adai gyermek a háta mögött ülővel levelezik.

– Mi a téma lányok? – vonja kérdőre őket a tanár.

– Tudtam, hogy botrány lesz belőle – suttojja hátra az adai gyermek.

– Nos? – kérdezi újra, rideg tekintettel.

– Öhöm... izé... semmi, tanár, kérem, semmi! – válaszol riadtan a gyermek.

A tanár a témát váltva magyaráz tovább. A gyermekek elhatározzák, hogy szerbórán folytatják. A szerbntanár, úgyis engedékenyebb. Csak ha felbőszítik, akkor jön a kecsgeivel, ami az ő szótárában egyest jelent, és a gyermekek minden pillanatban arra várnak, mikor húz már elő egy halat a táskájából. Adai gyermek a húzós nap után, fél háromkor hazaballag. Vállát a táskán kívül még az egyes dolgozat terhe is nyomja.

Adai gyermek az okos telefon társaságában ebédel. A mama dolgozik, a papát pedig állandóan keresik. Pár perc böngészés a világhálón, majd következik a tanulás. A matek házi feladat kész szörnyűség. Adai gyerek úgy érzékeli, mintha kínai szöveget kellene indonézre fordítania. Mire észbe kap, már indulni kell a hitoktatásra. Onnan egyenest a nyelvórára, majd táncra.

Este, mikor hazaér, egy forró zuhany, egy langyos kakaós tej és egy-egy szülői puzsi után fáradtan huppan a puha ágyikóba, s megálmodja a más-napi matekellenőrző eredményeit.

Király Emese, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A piros-zöld zászló története

Egy szép nap a gyárból elvittek a boltba. Piros és zöld színű anyagként pihentem a polcon.

Hónapokon keresztül porosodtam. Mikor nézegetett egy-egy vevő, abban reménykedtem, hogy megvesz. Örültem, amikor Csele nővére megvásárolt. A táskájában nagyon izgatott voltam. A lánynak rendkívül jó kézügyessége van, mert csodálatos zászló készült belőlem. A fiú még aznap elvitt a grundra, és kihelyeztek egy farakásra. Jó volt látni, ahogy a gyerekek játszottak és nevetgéltek körülöttem. Egyik nap jött egy hatalmas gyerek, Áts Feri, és elvitt a fűvészkertbe. Félelmetes váromba rakott. Rajtam kívül volt ott még sok fegyver és kacet. Mindennap bejött egy fiú, hogy ellenőrizze, eltűnt-e valami, vagy járt-e ott valaki. Sötét volt és hideg. Egyedül éreztem magam. Hiányzott a gyerekek kacagása. Meglepődtem, mikor berottott egy csapat gyerek vörös ingben. Elvittek engem és a lándzsákat. Hábóruba indultunk a grundért. Birkóztak egymással, fegyverrel harcoltak és homokbombával dobálóztak. Mindezt egy zsebből néztem végig. A Pál utcai fiúk nyertek! Nagyon megörültem, hogy visszamehetek a régi barátaim közé, de elszomorodtam, amikor a szél megsúgta, hogy a fatelepre házat akarnak építeni.

Azóta is Bokánál ülök egy üvegszekrényben, reménykedve, hogy a fiúk új játszóhelyet találnak maguknak.

Sárkány Klaudia, 6. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa/Martonos

Harcoltam

Egy hónapja erre a napra vártam a legjobban. Nagyon izgatott vagyok.

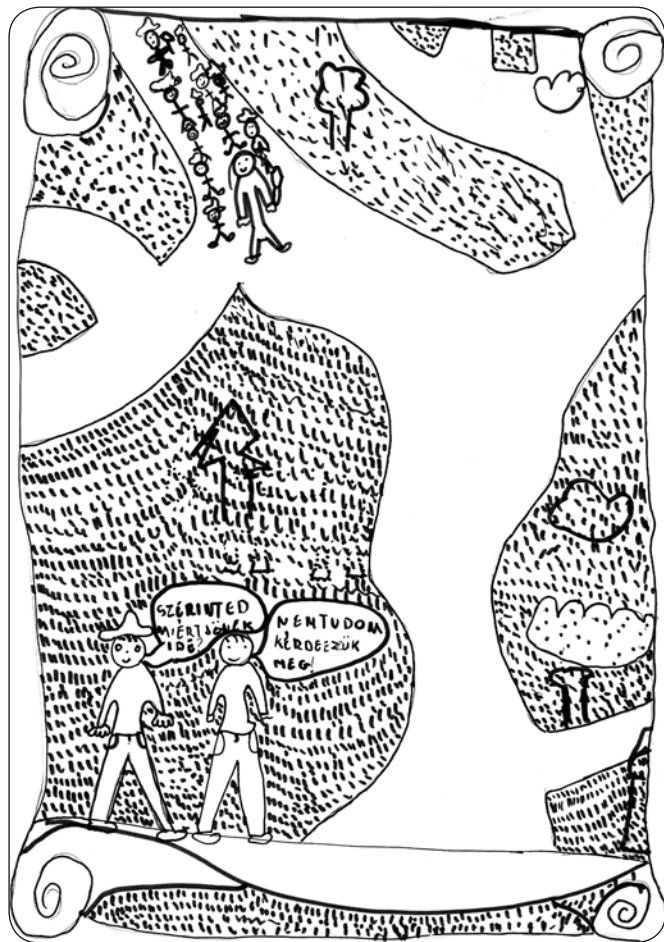
Egész este nem tudtam aludni, mivel ez idő alatt csak a harcra gondoltam, a véres küzdelemre. Már hajnalban felkeltem, és megreggeliztem. Mondhatom, hogy jól indult a napom. Ilyen harc az előző években nem volt. A páncélkészítő segédeim már gőzerővel dolgoznak mellett, mivel mi, harcosok nem kapunk védelmet. Mentorom is van, a neve Mayuki. Mayuki egy Közép-Ázsiából származó ember, aki már körülbelül húsz éve a harcművészetekkel foglalkozik. Ő készített fel engem is erre a harcra.

Beérünk az aréna. Óriási üdvívalgás fogad minket. Nagyon ideges vagyok. Egy magas, erős gladiátorral nézek most szembe. A vállai csak úgy duzzadnak az izomtól. Nagyon verejtékezem. Szinte már el is ájulok, mire elkezdődik a harc. A király mindenkinek elmondja, hogy kik is vagyunk mi igazából. Kezdődhet a csata. Megszólal a harangszó. Az ellenfelem nagyon gyorsan fut felém. Mire észreveszem, már majdnem előttem van. Megfogom a kardomat, olyan erősen, ahogy csak tudom. Páncélot a mellemhez szorítom. A gladiátor felugrik, és a páncélomba szúrja a kardját. Én erre reagálok, és egy akkorát szúrok belé, hogy fél perc elteltével már a földön fekszik. Ismét megszólal a harang.

Ez azt jelenti, hogy győzedelmeskedtem a gladiátor felett. Ezért az évtized harcosának választanak ki engem. Egész karrierem óta erre vártam, és most megkapom. Kimondhatatlanul vártam, és most megkapom. Hihetetlen jó érzés.

Ez a harc jelentette a pályafutásom végét. A küzdelem után még a következő csaták bírójának is megválasztanak. Tudom, hogy egy pár viadalom még ott leszek, de a jövőben a családommal szeretnék foglalkozni.

**Bus Alex, 7. osztály,
Miroslav Antić iskola, Palics**

Majoros Tímea, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Kedves Pajtások!

Elmúltak az ünnepek, és most a szép élmények s pihenés után a tanév utolsó szakasza következik minden viszontagságával együtt, s nemcsak „az adai gyerek” életében...

Szurkolok nektek, hogy kitartással, szorgalommal birkózzatok meg az akadályokkal, és a tanév végén a kívánt eredmény legyen a jutalmatok. Ebben a mai Rügyfakadás írásai is buzdítanak benneteket, mert mindegyik kitartásra, bátorságra, leleményességre ösztönöz. Érdemes megszívlelni Hemingway öreg halászának hitvallását: „Az ember nem arra született, hogy legyőzzék.”

Az április 25-ig érkezett írásokat a következőknek köszönöm:

Magyarkanizsa: Bede Bettina és Szatmár Viktória;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Ihsz Lilla, Márton Máté; rajzolt küldött: Katancsity Márk és Toldi Márk;

Szilágyi: Francia Fábrián és az ötödik osztály;

Temerin, Kókai Imre iskola: Bódi Konrád, Gábor Martin, Hajdúk Arnold, Horák Éva, Kalapáti Kevin, Kohanec Zsóka, Lahos Benedek, Mađar Mercedesz, Majoros Tímea, Mészáros Norbert, Morvai Eszter, Nagy Kevin, Pászti Krisztián, Pusztai Norbert, Répási Nikolász, Tóth Dániel, Tóth Livia, Tót Mariann, Vámos Martina, Vastag Zoltán, Vécsi Attila, Vécsi Stella és Vörös Valentin.

A temerini Kókai Imre iskola negyedikesei már több ízben küldtek vastag borítékot a Rügyfakadásnak. De ők nemcsak azért érdemelnek dicséretet, mert sok írás van a borítékban, hanem azért is, mert ezek az írások arról tanúskodnak, hogy szerzőik már negyedik osztályban magas szintű fogalmazási képességgel rendelkeznek, s ehhez tanítójuknak is gratulálni kell.

Reménykedve várom a további küldeményeket.

Tomán Mária

Vitézségem története

Amikor a király átadta a jutalmam, nagyon megörültem. Arra gondoltam, mennyi szép páncélt, fegyvert fogok rajta venni. De aztán rájöttem, hogy a havi három szekér aranyat csak ilyesmikre költeni pazarlás lenne. Ezért egy részt ezentúl mindig a szegényeknek adtam.

Így szépen éltem, gazdagságban. Egyszer háborúra indult a király. Én sem szerettem volna kimaradni, hiszen azért fizetnek. Így én is elindultam felfegyverkezve. A király a sereg élére állítottott, aminek nem nagyon örültem. Már javában lovagoltunk, amikor a távolban megpillantottam a török sereget. Rengetegen voltak, a láthatár tele volt fegyveresekkel.

Egyre közelebb értünk. Megszólalt a harci kürt. Nyugodt, biztató hangja harcra buzdította a magyarokat.

Ekkor összecsaptunk. Kiáltások, rémült lovak nyerítése töltötte be a levegőt. Kardok villogtak, páncélok csattantak.

Egyik barátom lova megsérült, elesett, és a földre zuhant katonát összetaposták a lovak patái. De nemcsak ő halt meg, száz meg száz ember fekdött a földön élettelenül.

Elesett barátaim láttán feldühödtem, lerántottam a nyergéből egy török lovast, a kezénél fogva meglendítettem, és az ellenség közé dobtam. Három ember zuhant a földre, a biztos halálba. Egy kard súrolta a karomat. Kezemet elöntötte a vér. A kardom kicsúszott a kezemből, elrepült, és egy török fejébe állt. Sajnálom a kardom. Ez volt az a kard, amit a király ajándékozott nekem. De sebj, kicsavartam egy turbános kezéből egy buzogányt és fejbe csaptam vele.

A harc sikeresen végződött. Mikor hazaértünk, bekötöttem a kezemet, leültem és elgondolkodtam azon, milyen szép a hazát szolgáljni.

Sótányi Bálint, 6. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

Képzelt interjú

Jennifer Connelly

Kezdetben modellkedett, és már akkor kiderült, hogy szereti a kamera. Színészi pályafutását tiniként kezdte, amikor David Bowie mellett a Labirintus című fantáziafilmben szerepelt. Azóta több filmben láthattuk, legutóbb a Noé bibliai ihletésű alkotásban. Képzelt interjúnk Jennifer Connellyvel készült.

– Korán ismerkedtél meg a kamerával, ez mire tanított meg téged?

– Valóban, hiszen tízévesen már reklámokban szerepeltem. Anyám régiségkereskedő, apám pedig ruhagyáros volt. Apám egyik jó barátja, egy reklámcég ügynökség igazgatója ajánlotta, hogy próbáljon ki modellként. Bejött. Először újságokban és magazinokban szerepeltem, utána pedig már reklámokat forgattunk. A nyilvános szereplés az évek folyamán megtanított, hogy óvjam a magánéletemet. Annyit nem ér meg az egész, hogy beleroskadjak. A privát szférám segít abban, hogy ellazuljak, feltöltődjek, és egyáltalán legyen saját életem.

– Mikor kezdted el színészkedni?

– Tulajdonképpen már a modellkarrierem során felfigyelt rám a filmszakma is. Mellékszerepet kaptam Sergio Leone 1984-ben bemutatott gengszterfilmjében, a Volt egyszer egy Amerikában. Egy év múlva már Dario Argento Phenomenájában szerepeltem, majd pedig jött a Hét perc a mennyországban, amely egy tipikus tinédzserfilm.

– Melyik filmmel tettél szert nagy sikerre?

– Ez a Labirintus volt, amelyben David Bowie-val és rengeteg bábbal szerepeltem. Habár akkoriban azt mondták, hogy nem lett kasszasiker, idővel mégis kultuszfilmmé vált. Nem csoda, ugyanis egy olyan film, amely egyszerre szól a gyerekekhez és a felnőttekhez is. A nyolcvanas években ezek után még több filmet forgattam, a Vannak lányok... és a Ballet című alkotást.

– Számodra mely filmek pecsételték meg a kilencvenes éveket?

– A Forró nyomon, a Fogd a nőt és ne ereszd, a Rocketeer, a Megoldatlan egyenletek, a Mullholland – Gyilkos negyed, a Távoli kikötő, a Három nagylány és a Dark City. Ez

utóbbi egy sci-fi, amelyben sok ismert színészrel játszhattam együtt, és szintén kultuszfilm lett. A kilencvenes években még valamit kipróbálhattam, Jason Priestley-vel egy videóban szerepeltem, amely Roy Orbison, I Drove All Night dalához készült.

– A kétezres évek ismét elsöprő sikereket hoztak számodra. Ezt hogyan élted meg?

– Ekkor játszhattam a Rekvium egy álomért című filmben Jared Letóval, majd az Egy csodálatos elmében. Utána a Marvel hős Hulkban is megjelentem, majd pedig a Ház a ködben című filmben. Ekkor két évet szüneteltem, szükségem volt arra, hogy a saját életemmel is foglalkozzak.

– A sikersorozat pedig utána is folytatódott...

– Így van, többek között a Fekete víz-zel, a Véres gyémánttal és a Cserbenha-

gyással. Keanu Reevessel is szerepeltem az Amikor megállt a Föld újabb adaptációjában. Ennek nagyon megörültem, mert nagyon szeretem az eredeti, ötvenes években készült változatát. Nem panaszkodom az idei évre sem, a Téli mese és a Noé is igazán nagy film lett.

– Hogyan érezted magadat a Noé forgatásán?

– Nem volt minden teljesen ismeretlen. A Rekvium egy álomért című filmet szintén Darren Aronofsky rendezte, tehát nem először dolgoztunk együtt. Russel Crowe-val sem, ő pedig az Egy csodálatos elmében volt a partnerem. Örültem a lehetőségnek, hogy ismét velük forgathatok, sőt ezúttal együtt.

– No, és a sok víz?

– Amikor az ember azt a filmcímet hallja, hogy Noé, akkor százszázalékosan biztos lehet benne, hogy nem ússza meg szárazon.

L. M.

Russel Crowe-val

A Labirintusban

Farkas Geiza

A fejnélküli ember

(Részlet)

Van egy világ, nem messze, alig néhány kilométerre, sőt annyira sem tőlünk, vagy inkább fölöttünk, melyben mindent megláthatunk, amit idelent csak elképzelni szoktunk. Nem kézzelfogható, de mégis valóságként jelenik meg ott előttünk minden, ami nálunk van és hozzá az is, ami csak lehetne, sőt, ami itt lehetetlen. Mint valami kineamatografikus időnagyítóban vagy időtávcsőben órákra huzódhatik ott ki, ami nálunk egy szemrebbelés alatt lefolyik, viszont percek alatt játszódna le évezredek vagy évmilliók nagy eseményei. Kicsiny férgék, növénycsírák, nálunk emberkészítette tárgyak ott óriásiak, akár egy földgolyó, viszont világegyetemek elférnek egy néhány száz méterre becsülhető térben. Hallatlan hőstettek, bensőséges szeretkezések játszódnak le előttünk, viszont borzalmas támadások, harcok, menekülések, marcangolások is. Azért a szép és jó és dicső, amit ott látunk, nem örvendeztetni lelkünket, a borzalmak, ha ott folynak le, nem rendítenek meg. Mert tudjuk vagy legalább hisszük, hogy az ott látott lények nem élvezik és szenvedik, ami velünk történik, nem feszítik meg erejüket abban, amit tesznek. Ott az anya öröm nélkül öleli keblére hozzá menekülő gyermekét, az óriás hódító diadalérzet nélkül teleszik rá lenyüögött áldozatára, mely viszont szenvedéstől menten viseli terhét, amíg teljesen fel nem bomlik alatta. Várok, hajók épülnek ott és előttünk hullanak romokba, anélkül, hogy a bennük levők sorsáért aggódnának, hegyláncok, sziklavidékek, tengeröblök támadnak és omlanak, tűnnek ismét el, világegyetemek, bolygórendszerek keletkeznek és foszlanak ismét láthatatlan ösködbe – és mi nem gondolunk azokra a lényekre, melyek ott talán mégis életet, élvezési tevékenységi, szeretési alkalmat találnak és veszítenek el újra; se nem irigyeljük, se nem sajnáljuk őket.

Csak gyönyörködve nézzük és meglepődve ismerjük el ama világ nagyszerűségét. Örülünk a meglepetéseknek, az olykor hosszú időn állandó, olykor pillanatok alatt változó alakok által nyújtott színjátékoknak, a ragyogó szín- és fénypompának, nagyszerű, mégsem ijesztő világégeknek, melyeket a földi technika és művészet eszközeivel csak egészen tökéletlenül tudunk utánozni, meg rögzíteni. Egy-egy szép, fényes, színes világalakulat elhomályosodását, elfoszlását, megsemmisülését azután – az egyéni részvét minden árnya nélkül – sajnáljuk. Életünk legboldogabban nyugalmas perceit, óráit töltjük el – olykor legfájdalmasabb veszteségeink, csalódásaink, küzdelmeink, tépelődéseink után – ennek a világnak

figyelésével, indítékainak képzeletünkbe felszívásával. Vigasz terem ebben a világban számunkra – igaz, megint csak búbánatos, hamar szertefoszló vigasz.

Ez a világ a felhők világa, mely szépségeit, ha talán nem minden napon és órában, nem minden ország, vidék, egyén számára egyforma mértékben, mindnyájunk feje fölött megteremt. Élünk bár a déli szigetek paradicsomi tájai, az Alpok vadregényes lejtői, a Provence mosolygó ligetei helyett – a karsztok, szaharák, jegestengerek vigasztalan világában – egy szépsége mindenütt jut számunkra a természetnek, az, melyet az égboltozat, a felhővilág varázsol testi-lelki szeimeink elé. Éljenzéséhez nem is kell messzire utaznunk, elég, ha kimozdulunk az emberi lakások fölött annyira megszűkített égdarab alól a szabadabb térségbe, lehetően oda, ahol zaj, teendők, emberi érintkezések nem kötik le, úzik el látóképességünket, képzeletünket. De ott azután – járunk bár országuton, pihenjünk a gyepen, ernyedjünk a kocsiülésre vagy ringatózunk hajón, ladikban – mindenütt a mienk lehet a felhők egész világa.

Ennek a világnak elragadóan búbánatos színjátékát élvezte egy vasárnap délután a folyóparton heverészve két emberi lény, láthatóan apa és fiú. Az apa negyven év körüli erőteljes, zömök ember, ernyedt arcizmokkal bámult felfelé és hallgatta a tízévesforma, finom vonású, nagyra nyílt szemű, göndör fiúnak képzeletsugallta magyarázatait:

Ott egy bárka, rajta egy asszony batyut visz, amelyik mindig nagyobb lesz és mindig feljebb tolul az asszony vállá és feje fölé. A batyunak keze, lába, feje nő, török lesz belőle iszonyú nagy turbánnal a fején és olyan harapásra nyitott állkapcsokkal, mint a krokodilusoknak van. Az asszony ketté szakad a

teher alatt, a fele a törökkel együtt egyetlen óriás harcsává lesz, és prédára indul a sok apró felhő-halacska közt. Az asszony másik feléből egy repülőgépcsavar lesz, mert a csolnakja szárnyakat kapott, repülőgéppé lett... Ott egy ember szalad, úgy hogy a lábai csaknem egy vonalban vannak, a karjai is, melyekből az egyiket előre, a másikat hátra veti. De feje nincs, vagy talán ott tovább repül el tőle...

A fiú nem beszélhetett tovább, mert az apja, aki addig nemcsak türelmesen, de egyenesen élvezettel halgatta halkan zsongó képzelgését, egyszerre felugrott s haragosan rászólt: Ugyan ne beszélj annyi ostobaságot! Hogyan szaladjon egy ember, akinek nics feje? Már éppen ideje, hogy hazamenjünk.

Felkerekedtek. Amint így a töltésen egymás mellett mentek, a fiú csendesen sirdogálni kezdett. Az apa, akinek arcáról máris eltűnt a haragos kifejezés, most karon fogta és így szólt hozzá: No hát azért ne sírj, hiszen nem haragszom, csak nekem olyan sok másra kell gondolnom, mint amit te a felhőkben látni gondolsz.

Hisz nem is azért... hebegte a fiúcska. Hanem... miért nincs velünk a mama? Miért nem jön már sohasem haza...

Az apa arca ismét elborult, de most nem haragra, hanem mélységes szomorúságra: Azt te nem érted, Karcsi, a mama elment... mert... úgy akarta. Te nem tehetsz róla...

Csendben hazaértek és vacsorához ültek, a fiú korának megfelelő étvággal látott a már előkészített vajaskenyérhez és süteményekhez. Az apa csak egy-két pohár bort ivott. Majd aludni küldte a fiát, mert holnap megint iskola lesz. Meghagyta a cselédnek, hogy most már sehová el ne menjen és jól vigyázzon, hogy senki be ne jöjjön a lakásba és Karcsinak is meglegyen, ha valamire szüksége lenne. Azután zsebetette a másik lakáskulcsot és ő távozott el hazulról.

2.

Szokolovics vendéglőjében nagy éljenrivalgással fogadta a díszesen megterített hosszú asztal társasága Nagybáti Györgyöt. Hogyne, hisz holnap nevenapja lesz és ezt illik megünnepelni ennek a körnek, melynek a gazdag fakereskedő egyik oszlopos, kivált az utóbbi időkben semmilyen összejövetelekről el nem maradó tagja. Ezzel az ünnepléssel még egy kis elégtételt is nyújthatnak neki a családi életének újabban nem éppen szerencsés alakulásáért.

„Hazug” volt a neve az asztaltársaságnak, mely különben csupa igen becsületre méltó iparosból, kereskedőből, tisztviselőből állt. A kissé gyanús hangzású „Hazug” nevet is tulajdonképpen szinte túlzásig menő igazságszeretetről választották alapítói. Szokás volt ugyanis kedélyes összejöveteleken, hogy valakit valótlan állításon értek, még ha az tévedésből vagy kényszerhelyzetből eredt is, azonnal ráharsogták, hogy „hazudik” – és akkor büntetésül egy pénzdarabot kellett az asztalon álló egyleti perselybe tennie. Ez a sors a hazugság megállapítóját érte, ha vádja aaptalannak bizonyult. A perselyben összegyűlt pénzekből azután a tél elején tucatszámra ruházták fel a város szegény gyermekeit. Mikor Nagybáti vagy tizenkét év előtt a városban megtelepedett és kissé ismert ember lett, több ily kedélyesen jótékony kör hitta soraiba: ő mindjárt a „Hazug”-ot választotta, senki se tudta miért, mikor a „Budlibicska” társaságban még több közelebbi ismerőse is volt. Jobban tetszett neki a név, állapították meg végül.

Nagybáti megköszönte a névnap ünnepét, mindjárt meg is rendelte a hálaitalt. Leült a számára fenntartott díshelyre és sertésbordával, veres káposztával jól bevacsorázott. Előbb ugyan még néhány keresztkérdésen kellett átesnie.

– Hol volt ma ilyen sokáig? alig győztük várni, kérdezte Rosner folyamhajokapitány.

– Sürgős dolgaim voltak még... mentegetődzött kissé esetlenül az ünnepelet.

– Hazudik, kiáltotta erre Fehérics szabómester, én láttam a folyóparton sétálni.

– Persze egy szép lánnyal, vetette oda Erdelján fűszeres.

– Hazugság! csapta oda Fehérics, a fiával járt egész idő alatt.

– Hazugság! adta vissza a kölcsönt Erdelján, nem sétáltak egész idő alatt, hanem a töltésoldalon heverték és nézték a felhőket.

– A gyülekezet meghozta ítéletét: három pénzdarab hullott a perselybe.

– Már a mi városunkban mindenkiről mindig mindjárt tudnak mindent, diadalmaskodott a kapitány.

– Hazugság! Kiáltott most Kienmann fogász, azt senki sem tudja, mi van a zsebemben!

– Az én számlám, felelte nyugodtan a kapitány.

– Kienmann elismerte, hogy ez igaz, és határozatot sem várva töredelmesen becsörgette obulusát.

– Na hát ígyunk egyszer Gyuri barátunk egészségére, ajánlotta Rosner.

– Éljen! kiáltott fel elsőnek Fehérics.

– Ugyan maga éltet lehangosabban, aki alig szörccsent a poharából, évődött vele Erdelján. Példát vehetne az ünnepeletől, az négy pohárral is kiürit, amíg maga egyet, és akkor is még negyedrészt sem olyan veres, mint maga.

– Annak jó feje van! Állapította meg elismerően Rosner.

– Már hogyan tetszik gondolni, azért, amit elbír, vagy azért, amit tud, tréfálkozott újra Kienmann.

– Mindenért! Lelkesedett Erdelján; csak jó feje van annak, aki tíz év alatt semmiből ilyen nagyszerű fatalepet teremtett.

– Éljen a Nagybáti feje! Hangzott végig az asztalon.

Ezt az újabb ünneplést az érdekelt nem fogadta olyan jókedvvel, mint az előbbit. Koccintott ugyan, olyan erősen, hogy néhány pohárból ki is loccsant a bor. Fenéki itta a magáét, azután még sietve kettőt-hármat utána. Nemsokára felkelt és engedelmet kérve, hogy holnap igen sok dolga van, elköszönt a társaságtól.

– Frucsa, mondta, amint az ajtó becsukódott utána, Rosner kapitány. Talán csak nem sértődött meg azon, hogy a vagyonszerzésre céloztunk? Hiszen még büszke lehetne rá, hogy aki még tizenöt évvel ezelőtt Szlovéniában döngette a fákat, ma városunk egyik első kereskedője.

Kedves Olvasó Tanulók!

Nagybáti György tekintélyes és jómódú fakereskedő, **Farkas Geiza** (1874–1942) **A fejnélküli ember** (1933) című regényének főhőse egy fej nélküli démonnal küszködik álmaiban és látomásaiban. Csak a róla keringő szóbeszéd és látomásai alapján következtethetünk arra, hogy Nagybáti az I. világháborúban szökött katonaként megbocsáthatatlan nagy bünt követett el (feltehetően kirabolt és megölt egy marhakereskedőt), s lelkiismeretének súlya alatt kell, hogy összeomoljon az élete. A történet a főhős öngyilkosságával ér véget. Farkas Geiza (anyai ágon az aradi vértanú Kiss Ernő dédunokája volt, maga is különleges ember, társadalomtudós, író) regénye egyes vélemények szerint a vajdasági magyar irodalomnak, ha nem is az első, de az első autentikus (a műfaj szabályai szerint működő), a térségi couleur locale-t (helyi színeket) megjelenítő regénye volt.

A fejnélküli ember/lovass legendája régi idők babonáit és fatalisztikus történeteit idézi meg – sajátos módon a 20. századi filmipar is igen gyakran működteti a filmvásznon, mi több, a 19. század végén divatosá vált a „fej nélküli” fényképezkedés. Ezekből a felvételekből tekinthettek meg néhányat mai rovatunkban, illetve az Álmosvölgy legendája (1999), A fejnélküli ember (2003), A fejnélküli lovas (2008) és a Démonok között (2013) című (horror)filmekből. Alább az elérhetőségi adatok. Jó olvasást, filmezést, képelemzést!

Interdiszciplináris háló:

Fej nélküli portrék – <http://toochee.postr.hu/fej-nelkuli-portrek>

Álmosvölgy legendája (Sleepy Hollow), 1999. Tim Burton.

A fejnélküli ember (The Man Without a Head), 2003. Juan Solanas.

A fejnélküli lovas (Headless Horseman), 2008. Anthony C. Ferrante.

Démonok között (The Conjuring), 2013. James Wan.

Bence Erika

Az „arany indiánok” gazdákra várnak

Az idén 22. alkalommal kerül sor a Bravo OTTO díjátadóra, azaz az idén is átadják az arany indiánokat, de csak azoknak, akik a legtöbb szavazatot kapják. Mielőtt rátérnénk a jelöltekre, íme egy kis összegzés az elmúlt 21 évről.

A legelső magyar Bravo Otto díjazott a Bonanza Banzai volt. A legendássá vált elektropoptrió tagjai közül **Ákos** 2012-ben BRAVO Idol díjat kapott.

A legelső külföldi Bravo Ottót Magyarországon 1993-ban adták át. Az akkori győztesek közül már csak **Madonna** aktív popsztár.

A legtöbb német Bravo Otto díjat Michael Jackson kapta: 9 alkalommal juttatták el neki az arany indiánt, míg a második helyet elfoglaló Eminem 8 díjjal büszkélkedhet.

A legtöbb magyar Bravo Otto díjat az AFC birtokolja: összesen hetet.

A legsikeresebb tehetségkutatónak a Megasztár bizonyult: eddig 12 alkalommal került a Bravo Otto a műsorban feltűnt sztárhoz. Megasztáros nyertes lett Tóth Vera és Gabi, Caramel, Torres Dani, Mark, Palcsó Tomi, Rúzsza Magdi, Gáspár Laci és Tolvai Reni is.

Lássuk, kik az idei jelöltek, avagy most kik a menők:

Magyar kategóriában

Az év együttese

Anti Fitness Club
Children of Distance
Hősök

Majka&Curtis
Punnany Massif

Az év női előadója

Bogi
Hien

Ákos

Az AFC

Király Linda
Radics Gigi
Tóth Gabi

Az év férfi előadója

Caramel
Kállay-Saunders András
Király Viktor
Kocsis Tibor
Vastag Csaba

Az év felfedezettje

ByTheWay
Danics Dóra
Horváth Tomi & Raul
New Level Empire
The Bieber

Az év dala

Bogi – We All
Fluor – Felébredni máshol
Kállay-Saunders András – Running
Király Viktor Ft. DMC – Running Out Of Time
Majka&Curtis – Elvitted a szívemet

Külföldi kategóriában

Az év együttese

30 Seconds to Mars
Big Time Rush
Fall Out Boy
One Direction
The Wanted

Az év női előadója

Demi Lovato
Miley Cyrus
Katy Perry
Rihanna
Taylor Swift

Az év férfi előadója

Austin Mahone

Avicii

Justin Bieber
Pharrell Williams
Robin Thicke

Az év felfedezettje

Ellie Goulding
Lorde
Macklemore & Ryan Lewis
Martin Garrix
Zedd

Az év dala

Avicii – Wake Me Up
Daft Punk Ft. Pharrell Williams & Nile Rodgers – Get Lucky
Katy Perry – Roar
Pharrell Williams – Happy
OneRepublic – Counting Stars

Michael Jackson

50 Cent is Budapesten járt

Curtis James Jackson, azaz művésznéven 50 Cent is látogatást tett Budapestre, de nem turistaként és nem is rapperként. A sztár ezúttal ismét színészi babérokra tör, mivel ő is szerepel a Spy című filmben. Csak emlékeztetőül mondjuk el, hogy e film forgatása kedvéért a produkció főhősét alakító Jason Statham, sőt Jude Law is Budapesten tartózkodott. A tervek szerint egyébként, a filmben egy kisebb szerepben Zimány Linda is feltűnhet. Visszatérve 50 Centre, a rapper-színész fotókat posztolt ki, amelyeken egy magyar rendszámú autó előtt pózol, és azt is tudni, hogy lenyűgözték Budapest építészeti-történelmi látványosságai, a Budai Vár és a Bazilika is.

Katy Perry bizarr ötlete

Katy Perrytől már megszokhattuk, hogy olykor meglehetősen bizarr ötletekkel rukkol elő, és most nem elsősorban a külsejére gondolunk. A legújabb dobása állítólag az, hogy kutyalehelet-illatú parfümökkel hódítsa meg a piacot. Habár a rajongói jól tudják, hogy az énekesnőtől semmilyen extravagáns dolog nem áll távol, most mégis mindenki abban reménykedik, hogy csak egy vicc, egy kósza gondolat az egész. Még akkor is, ha erről ő maga üzent.

A nagy átalakulás

Nicki Minaj átalakulásai eddig sem maradtak észrevétlenül, és ezúttal is nagy figyelem övezi. A híresség, aki leginkább természetellenes és gyakran igen botrányos megjelenéséről, nyilvánulásairól híresült el, mostanában egyre természetesebb külsejével lép nyilvánosság elé. Sokak szerint a kevesebb jobb, ez esetben szebb is. A változás azonban nem csupán a külsejére vonatkozik, hanem a zenéjére is. Egyik interjújában arról beszélt, hogy amint hozzálátott új dalai elkészítéséhez, merőben más számok álltak össze, mint korábban. Visszanyúlt hiphopgyökereihez, és semmi eddighez nem fogható friss hangzást mutat majd be. Azt is felfedte, hogy hamarosan új dallal jelentkezik.

Nagy sikerről álmodik

Új albumával világra szóló sikereket szeretne elérni Ed Sheeran brit énekes. Második lemeze x (Multiply) címmel június 23-án lát napvilágot és a 2011-es + folytatása lesz. A kiadvány vezető slágerének, a Sing premierjén azt mondta, hogy úgy érzi, ez az egyik legjobb zene, amit valaha készített. A suffolki születésű énekes arról is mesélt, hogy minden évben kitűz maga elé egy célt. Mint mondta, tavaly az volt a célja, hogy a Madison Square Gardenben játsszon, egy évvel korábban amerikai, míg azelőtt angolai népszerűségről álmodozott, az idén pedig világhírnevet szeretne.

Tizenegy lenyűgöző tény a Google Mapsről

A Fehér Házban is körülnézhetünk

Lasan már természetes, hogy mielőtt valóban elmennék valahova, a Google Mapsen leellenőrizzük a helyszínt. Ezt ma már nemcsak azért tesszük, hogy tudjuk, milyen úton közelíthető meg egy adott helyszín, hanem például azért, mert a Street View képeinek köszönhetően előzetesen akár virtuális sétát is tehetünk. Ma már nem csupán az utcákat, a szabadterei nevezetességeket nézhetjük meg, épületekbe, múzeumokba is bepillantást nyerhetünk a Street View által. De tudjuk-e egyáltalán, hogy mennyi kép van? Hogy készítik őket? Hogyan ellenőrzik a képek tartalmát?

Íme tizenegy izgalmas tény a Google Mapsről.

1. Mennyi adat gyűlt össze a Google Maps szolgáltatásban?

A műholdas, a légi és az utca szintjén készült képek összességében 20 petabyte-nyi adatot jelentenek; ez körülbelül 21 milliárd gigabyte-nak, azaz 20 500 terabyte-nak felel meg.

2. Milyen gyakran frissülnek a képek a Google Mapsen?

Ez az adatok hozzáférhetőségétől függ. A légi és a műholdas felvételek minden második héten frissülnek – bár ebben nagy eltérések lehetnek az egyes területek között. A Street View ('utcakép') szolgáltatás képeinek feltöltése is a lehető leggyorsabban történik, de itt a frissítés nehezen tervezhető előre, ugyanis a képek készítése sok mindentől függ, például az időjárástól, a forgalomtól stb.

3. Hogyan szűri ki a Google Maps a Street View képek közül a nem kívánt tartalmúakat?

A felhasználók alkalomadtán jelentik a kellemetlen vagy kínos momentumokat megörökítő képeket. Egy csapat dolgozik azon, hogy a bejelentések alapján a lehető leggyorsabban leszedjék az érintett képeket, ha ez valóban szükséges. Ha bárki nem megfelelő tartalmú képet észlel, azonnal jelentheti a Google-nek a „Report a problem” ('Probléma jelentése') gombra kattintva. A beérkezett kéréseket a Google alkalmazottai ellenőrzik, és megteszik a szükséges lépéseket.

4. Automatikusan felismerhetlenné teszi az emberi arcokat a Google?

Igen, automatikus arcfelismerő rendszerrel dolgoznak, hogy a Street View-n ne sérüljenek személyiségi jogok. A felhasználók ezenkívül kérhetnek további „elhomályosításokat” is. Ez

a probléma csak a Street View képeit érinti, a légi felvételek felbontása jóval kisebb.

5. Kinek a tulajdonát képezik a műholdak, amelyekkel a képek készülnek?

A Google Maps és a Google Earth műholdas képei nagyon sokféle külső forrásból származnak. A képek bárki számára elérhetőek, ha megvásárolja őket, vagy van engedélye a felhasználásukhoz.

6. Mi a helyzet a magánterületekkel?

A Vatikán felülnézetből

A Google által használt műholdak tulajdonosai dönthetnek úgy, hogy egy-egy terület felismerhetlenné tesznek a képeken, mielőtt azok a Google-höz kerülnének. Az országok kormányai is kérhetik a műholdak tulajdonosait, hogy bizonyos területeket tegyenek „lát-hatatlaná”. A Street View-n található képek nem privát területekről készülnek, vagy ha igen, akkor arról külön megállapodás születik a Street View Partner Program keretében, amely ezt szabályozza.

7. Mely államokban jut be a Street View a múzeumokba vagy más épületekbe?

A Google nyolc ország több ezer cégtulajdonosával működik együtt, hogy a Street View technológia épületeken belül is működjön. Az úgynevezett Business Photos szolgáltatás egyelőre az USA-ban, Nagy-Britanniában, Új-Zélandon, Franciaországban, Kanadában, Írországban és Hollandiában érhető el. A különböző cégek székhelyein kívül tehetünk virtuális sétát a Fehér Házban, a Metropolitan múzeumban és más nevezetességeket is megnézhetünk.

8. A Google Maps mostanáig tartó története során hány Street View kép készült?

Tízmillió nagyságrendű kép készült 2007 óta, és ötmillió mérföldnyi utat tettek meg a képeket készítő autók.

9. Milyen fényképezőgépeket használnak a Street View-kat készítő autókban?

A kezdetekben kevesebb lencsével készítették kevésbé jó minőségű képeket, manapság azonban a Street View kamerarendszere 15 lencsés és 65 megapixeles felbontású képeket készít.

10. Hogyan állnak össze a képek tökéletes panorámává?

A 15 lencse képes mindenféle irányban felvételeket készíteni, az autón elhelyezett egyéb fényképezőgépek pedig ezekkel átfedő képeket is készítenek. Aztán a képeket összeillesztik, hogy egy 360 fokos panorámaképpé váljanak.

11. Hogyan készíti a Google Maps képeket olyan helyeken, ahova az autók valamilyen oknál fogva nem tudnak eljutni?

Ahova autóval nem lehet eljutni, oda speciális biciklivel, kiskocsival vagy motoros szánnal mennek.

Retro számítógépes kiállítás Szegeden

Május 17-én és 18-án Szegeden ötödik alkalommal rendezik meg a régi, azaz a retro számítógépek, video- és quartzjátékok kiállítását. Aki ebben az időpontban Szegeden jár, keresse fel a Szent-Györgyi Albert Agórárt (Kálvária sgt. 23.), mert érdekes kiállítás várja. A tavalyi rendezvényhez hasonlóan több száz, közöttük jó néhány kipróbálható géppel várják az érdeklődőket, hogy felidézhesék a 70-es, 80-as, 90-es évek számítógépes hangulatát. A kiállítással egy időben megtekinthető az Informatikatörténeti Kiállítás és a Látványlabor is. Belépők: gyerekeknek 600 Forint, felnőtteknek 800 Forint.

A százsorszép

Hallgass ide, mesét mondok!

Kinn a faluvégén, a dűlőút szélén állt egy tarkos kis parasztház – biztosan láttad te is arra jártodban. A ház előtt virágoskert pompázott, körülötte léckerítés; azon túl árok húzódott, s az árokparti zsenge fűben egy kis százsorszép bontogatta szirmaiát. Melegen simogatta a nap, akár a kert pompás díszvirágait, s a szerény kis virág szinte szemlátomást nyúlt, erősödött. Egy reggel aztán kitarja valamennyi fehér-rózsaszín, apró szirmát, megmutatta porzóinak sárga gombját – mintha egy aranynapocskát rózsás sugarak vettek volna körül. A kis százsorszépnek eszébe sem jutott, hogy ő csak egy szegényes ruhájú mezei virág, hogy észre sem veszik a fű között; boldog volt és elégedett, hálásan fordult a meleg nap felé, nézte sugaras arcát, és hallgatta a magasban szán-tó pacsirta énekét.

Ünnepi öröm töltötte el, mintha vasárnap lett volna, pedig éppen hétfő volt; a gyerekek iskolában ültek és tanultak; a százsorszép is tanult, ahogy ott üldögélt kis zöld szárán az árokparti fűben: tanult a naptól meg a természettől, s csordultig telt a szíve hálával. A pacsírtát hallgatta, úgy érezte, azt mondja el énekében, amit ő is érez; áhítattal nézett föl a boldog madárra, amely énekelni is tud meg röpködni is, de irigység nem volt a szívében, nem bántódott, hogy neki egyiket sem adta meg a természet. „Látok és hallok, ez elég! – gondolta magában. – Simogat a nap, elfutóban megcsókol a szél. Kívánhatok-e többet?”

A kerítésen belül mereven állt a sok előkelő virág, mintha nyársat nyelt volna; minél kevesebb illatot árasztottak, annál gögösebben vetették föl a fejüket. A pünkösdi rózsák földuzzasztották az arcukat, hogy nagyobbak legyenek, mint a rózsák, pedig hát nem a nagyság teszi a virágot. A tulipánok csodálatos színekben pompáztak, s ezt ők is tudták, hát kihúzták magukat, hogy mindenki láthassa őket. Persze észre sem vették az árokparton virágzó százsorszépét, de az annál többet gyönyörködött bennük. „Milyen pompásak, milyen előkelők! Az a szép hangú madár biztosan leszáll közéjük, és meglátogatja őket. De jó, hogy ilyen közel születtem, és láthatom ezt a pompát!”

Még végig sem gondolta, egyszer csak árnyék borult fölébe: a pacsirta ereszkedett alá a magas-

ból. Csakhogy nem a pünkösdi rózsák meg tulipánok közé, nem bizony, hanem egyenest a kis százsorszép mellé, akit szinte elkábított az öröm.

A szép hangú madár körüláncolta, és azt énekelte:

– Milyen lány ez a zsenge fű! És milyen gyönyörű ez a kis százsorszép, igazán megérdemli a nevét! Arany a szíve, ezüst-rózsaszín a ruhája!

Boldog volt a kis százsorszép, kimondhatatlanul boldog! Most tudta meg, hogy ilyen szép nevet kapott a természettől. A pacsirta énekelt neki egyet, aztán fölroppent a magasba, és eltűnt a kék végtelenben.

Beletelt egy jó darab idő, míg a százsorszép magához tért váratlan örömből. Kicsit szegénylősen és mégis boldogan tekintett a kert pompázó virágai felé: láhatták, hogy milyen megbecsülés érte, s bizonyosan osztoznak örömeiben. De a tulipánok még magasabba vetették a fejüket, s hegyes arcuk vérvörös volt a bosszúságtól. A pünkösdi rózsák meg egészen megdagadtak dühükben, s még szerencse, hogy nem tudtak beszélni, mert kemény szavakat vágtak volna oda a százsorszépnek. A szegény kis virág látta rajtuk, hogy kijöttek a sodrúkból, s ez mélyen elsomorította.

Nemsokára egy lány lépett a kertbe, fényes pengéjű, éles kés volt a kezében, lehajolt a tulipánokhoz, és jó néhányat levágott.

– Jaj! – ijedezett odakinn a kis százsorszép. – Most meghalnak szegények, rettenetes! – A lány csokorba kötötte a tulipánokat, és bevitte a házbába; a százsorszép hálát adott az istennek, amiért ő kinn született az árokpart fűvében, s nőhet, virágozhat észrevétlen. Alkonyatkor összecsupka apró szirmaiát, és álomra hajtotta a fejét. Egész éjjel a napról meg a szép hangú madárról álmodott.

Másnap reggel, amikor boldogan nyitogatta sorsa szirmaiát, s kitarja kelyhét a napnak meg a szélnek, meghallotta megint a pacsírtá énekét, de ez most a szomorúság éneke volt. Bizony nem is csoda: a pacsírtát hálóba kerítették, s most egy kalitkában raboskodott a nyitott ablak mellett. Fájdalmas vágyakozással énekelt a szabad, boldog repülésről, az ifjúságról, a zsendülő vetésről, a levegő roppant tereiről, a könnyű lebegésről. A szegény madárnak majd megszakadt a szíve: börtönrács választotta el ettől a sok gyönyörűségtől.

A kis százsorszép nagyon megsajnálta, és mindenáron segíteni akart rajta, de hogy fogjon hozzá gyöngye kis virág létére? Törte a fejét, de hiába. Egy csapásra elfeledte, hogy milyen szép körülötte a világ, milyen simogató a nap, s milyen szépek az ő rózsás-fehér szirmai; csak a raboskodó madár sorsa járt az eszében, amelyen nem változtatható.

Ahogy ott tűnődött, két fiú lépett ki a kertkapun. Az egyiknek kés volt a kezében, éles kés, amilyennel a lány metszette le a tulipánokat. A fiúk egyenest a százsorszép felé tartottak, aki remegve várta, mi következik.

– Itt kivághatunk egy szép pázsitkockát a pacsírtá kalitkájába! – mondta az egyik fiú, s bele-

vágott a fűbe, éppen körülkerítette azt a darabot, amelynek közepén a kis százsorszép virágzott.

– Tépd ki azt a virágot! – mondta a másik fiú, s a százsorszép megremegett: ha kitepik, meghal. Pedig most úgy szeretett volna élni, hiszen a kalitkába kerülne, a fogoly pacsírtához!

– Hadd maradjon! – felelte a fiú. – Csak díszíti a pázsitot. – A százsorszép hát életben maradt, s bejutott a raboskodó madár kalitkájába.

De nem segíthetett rajta, még vigasztalni sem tudta. A szegény kis madár elvesztett szabadságát siratozta, ott vergődött a kalitka vasrúdjai mellett; a százsorszép meg nem tudott beszélni, hát nem vigasztalhatta. Így múlt el a délelőtt.

– Majd szomjan halok! – panaszkolta a kis madár. – Elmentek hazulról, s nem adtak innom. Kiszáradt a torkom, jég meg tűz járja át a testemet, lélegzeni is nehezemre esik. Meghalok, tudom, itt kell hagynom a napot, az üde lombokat, a kék levegőt, a föld minden gyönyörűségét!

Tikkadt csőrét belefúrta a hűvös pázsitba, hogy felfrissüljön, s akkor vette észre a kis százsorszépét. Fölébe hajolt, és szánakozva mondta:

– Hát neked is rabságban kell elpusztulnod, te szegény kis virág? Téged meg ezt a darabka pázsitot adták nekem kárpótlásul az egész világért, ami nemrég még az enyém volt. Legyen hát minden kis fűszál egy-egy sudár fa, minden egyes szirmod egy-egy illatos virág a számomra! Ó, de te is csak arra emlékeztetsz, kis virág, amit elveszítettem!

„Ha megvigasztalhatnám!” – gondolta megindultan a százsorszép, de szirmaiát sem tudta mozdtítani, nemhogy szólni tudott volna. Hanem az illat, amely a kelyhéből áradt, sokkal erősebb volt, mint máskor; ezt megérezte a rab madár is, s nem nyúlt a virághoz, pedig epeztő szomjúságában már a fűszálakat is letépedeste.

Már beesteledett, s még mindig nem tért haza a háznépe; nem adott senki a madárnak egy csepp vizet sem. Kiterjesztette szegény a szárnyát, gyötörődve vergődött, s éneke csak fájdalmas, panaszkodó csipogás volt. Tikkadt feje ráhanyatlott a virágra, s egyszer csak vége volt: megszakasztotta szívét a vágyakozás meg a szomjúság kínja. A százsorszép szomorúan virrasztott mellette, nem jött álom a szemére, vagyis nem tudta összecsupkni a szirmaiát. Betegen konyult le a földre.

Csak másnap reggel léptek a kalitkához a fiúk; amikor meglátták a halott pacsírtát, meggyászolták, elsírátták, aztán szép kis sírt ástak neki, piros skatulya-koporsóba beletették a madarat, s virágszirmokat szórtak fölébe, nagy pompával temették el. Amíg élt és énekelt, megfedkeztek róla, étlen-szomjan hagyták a kalitkában, de most, hogy kimúlt, így megbecsülték.

Hanem a pázsitkockát a százsorszéppel együtt kihajították az út porába. Nem gondolt a kis virágra senki, pedig egyedül ő volt jó szívvel a pacsírtához, s ha ki tudja eszelni a módját, bizony megvigasztalta volna szomorú fogságában.

H. C. Andersen

EGYSZER VOLT EGY CSALÁD
– A JÓ PAJTÁS FOGALMAZÁSÍRÓ-PÁLYÁZATA

Ahol otthon érzem magam

Mindenütt jó, de legjobb otthon, tartja a mondás. Az emberek többségének az otthon szó hallatán sok kedves emlék jut eszébe. Vannak azonban emberek, akik sajnos nem ilyen emlékeket őriznek, hanem ezek merő ellentéteit.

Élnek olyan emberek a világon, akiknek nem adatott meg az az áldás, hogy családjuk és otthonuk legyen. Egyeseknek az otthon szó csak egy házat jelent, egy helyet, ahol meghúzhatják magukat, ahová nap, mint nap munka után hazamehetnek. Szerintem az otthon ennél jóval többet kellene, hogy jelentsen. Egy olyan helyet, ahol nemcsak hogy együtt vagyunk a családtagjainkkal, hanem, ahol együtt kelünk és fekszünk, együtt sírunk és nevetünk, valójában együtt csinálunk mindent. Mi, gyerekek az idő folyamán felnövünk, elköltözünk a szüleinktől, és boldogan emlékezünk vissza arra az időre, amit a családi fészekben töltöttünk. Másik városban, talán országban próbálunk majd a saját lábunkra állva megélni, saját családot alapítani, és tagjainak mindentől a legjobbat nyújtani. A szüleinkre mindig meleg szívvel gondolunk vissza, egy-egy hazatérés alkalmával pedig meleg öleléssel üdvözljük őket. Véleményem szerint mindegy, hogy merre sodor bennünket az élet, ha azon a helyen, ahová kerülünk, és a körülöttünk lévő emberek között nekünk jó élni, szeretünk és szeretve vagyunk. Az otthonunk lehet bárhol, ha a miénknek érezzük.

Ha minden ember úgy szeretné a másikat, mint ahogyan én a családtagjaimat, akkor boldog embernek érezné magát. Nekem szerető, nagy családom van, és egy meleg otthonom, amely bármikor hazavár. Akinek ez az áldás nem adatott meg, annak pedig azt tanácsolom, hogy önzetlenül szeressen, és előbb vagy utóbb, de boldog lesz.

Jenován Flórián, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Várjuk munkáitokat!

A nyeremények sem maradnak el.

Szerkesztőségünk a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával fogalmazásíró-pályázatot hirdetett a család témájára. Szeretnénk veletek közösen keresni és megtalálni a választ a következő kérdésekre: milyen szerepet tölt be a család az életetekben; miért jó, ha van testvérünk, vagy vannak testvéreink; miért tiszteltek a szüleiteket, illetve, ha tehetnétek, mit változtatnátok meg rajtuk; vajon a nagyszülőkkel, rokonsággal hogyan tartjátok a kapcsolatot; ti milyen családot szeretnétek egyszer magatoknak...

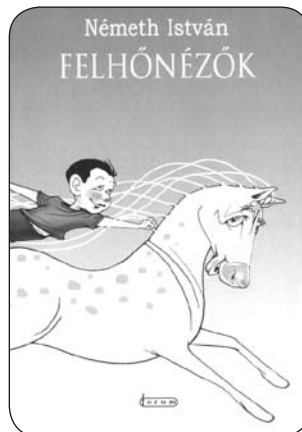
Pályázatunk ebben a tanévben, de a következő tanév első negyedében is nyitva fog állni előttetek. 2014. november 10-éig fogadjuk a fogalmazásokat, melyeket lapunkban is megjelentetünk. Amennyiben túl sok fogalmazás érkezne, válogatáshoz leszünk kénytelenek folyamodni. December elején szakmai zsűri értékeli a teljesítményt, a legsikeresebb munkák szerzőit jutalomban részesítjük. Az ünnepélyes díjkiosztót a 2014/15-ös tanév első félévének vége előtt, tehát karácsony előtt szervezzük meg. Az első három helyezett nyereményben részesül. Kisebb családi kirándulásra, könyvajándékra számíthatok.

Munkáitokat a következő címre várjuk: Jó Pajtás (Fogalmazásíró-pályázat), 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a következő e-mail címre: jopajtás.szerk@magyarszo.com – a tárgyban kérjük tüntessétek fel: pályázat.

Sok sikert kívánunk!

Könyvajánló

Németh István: **Felhőnézők**
(Forum Könyvkiadó, 2012)

A mindenkori gyermek szemével vizsgálja Németh a világot, és a mindenkori gyermek szavaival igyekszik megszólalni, miközben a háttérben érezni a felnőtt tapasztalást is. Olyan érzelmeket és lelki tartalmakat jelenít meg, amelyekkel minden emberpalántának szembe kell néznie (félteékenység, megfelelési vágy, a megszegés-nüléstől való szorongás, barátság, csaldás), mindezt frappáns történetekbe ágyazva.

Úgy bukkan fel élményként a rádió megjelenése, egy tanyasi kirándulás, az első szerelmi csaldás, a félteékenység az újszülött kistestvér miatt, a szigorú, szűkszavú nagyapától való szorongás, az iskolai események, a gyermeki kegyetlenség vagy az új cipő miatti csaldottság, hogy egy percig sem kételkedünk benne, Németh István a gyermeki lélek alapos ismerője, rá tud hangolódni annak legfinomabb rezdüléseire is.

A történetek háttérben körvonalazódó világ, az azt benépesítő kisemberek, sanyarú sorsok, társadalmi és csaldai gondok – olyan élményanyag lenyomatai, amely egy sokat átél, tapasztalt és nyitott szemmel járó ember sajátja, akinek szerencséje, van mesélőkedve ahhoz, hogy mindezt gyönyörűségesen el is mesélje.

Csik Mónika

Iskoláink névadói

Kókai Imre, Temerin

Kókai Imre Temerinben született 1904. július 11-én. Fogadott fiú volt, aki 4-5 évig az újvidéki gimnáziumba járt, később azonban címfestőnek állt, és kitanulta a szakmát. Ezzel a munkával sok barátot és pénzt szerzett.

Nyugtalan és rendkívül bohém természetű ember volt. Emiatt sokszor összetűzésekké keveredett. Később kivándorolt Argentínába, Buenos Airesbe. Jól keresett, híre is ment szavajárásának: „Nem mosatok alsóneműt, zoknit stb., hanem eldobom, és újat veszek.” Miután az 1930-as években Spanyolországban kitört a polgárháború, Kókainak szűk lett Argentína, és Spanyolországba utazott

„harcolni a világszabadságért”. A spanyol polgárháborúban, a Zalka Máté brigádban a Nieburg zászlóalj parancsnoka, összekötő tisztje, tolmácsa volt. 1937. július 11-én Chimillas községénél, a huescai csatában esett el.

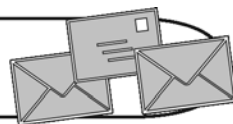
Temerinben két iskola van. A vegyes tannyelvű Petar Kočić, a magyar tannyelvű Kókai Imre nevet viseli.

Iskolalátogatóban Adán

Aszajáni és a padéi hetedikesek és nyolcadikosok közösen ellátogattak Adára, a Műszaki Középiskolába. Mindenki izgatottan várta ezt a napot. Mikor odaértünk, szeretettel fogadtak bennünket. Az igazgató rövid beszéde után egy pár oldalas prospektust kaptunk,

MIZUJS?

amely bemutatta az iskolát. Ezután két csoportra osztva vezettek körbe bennünket az intézmény területén. Jártunk a könyvtárban, a tanterekben és a műhelyekben. Minden helyiségben elmesélték, hogy hogyan néz ki az elméleti és a gyakorlati oktatás, miket szoktak a tanulók munkálkodni. Az autós műhelyben két régi ismerőssel is összefutottunk, akik épp gyakorlati oktatáson vettek részt. Az iskola lányos részlegében a tanulók varrtak és szőttek. Megnézhettünk néhány kész munkát is. Az egyik kabinetben Nikola Tesla egyik kísérletét mutatták be, ami nagyon izgi volt. A tornaterem kívül mindent megmutattak, de a legközelebbi látogatásunkkor bizonyára azt is látjuk majd, mondta a kísérőnk.

Igaz, hogy ez egy fiús iskola, de ettől függetlenül voltak benne érdekes, lányoknak való látnivalók is. Remélem, jövőre is ellátogtunk majd Adára, mert jól éreztük magunkat, barátkoztunk, és nem melleleg, egy csomó órától lemaradtunk.

Kovács Hargita, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Ház fogpiszkálóból

Alegutóbbi polgári órára ellátogatott hozzánk Dragana, iskolánk pszichológusa. Irányításával egy csapatépítő játékot játszottunk. Az volt a feladatunk, hogy építsünk házat fogpiszkálók és Smoki segítségével. Egyszerre kellett dolgoznunk, de mindenki csak a jobb kezét használhatta. Kezdetben nehezen boldogultunk, de végül minden csapatnak sikerült felépítenie a házat. Nekem nagyon tetszett ez az óra, s a házak is igen jól sikerültek.

Ruzsin Dániel, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Környezetvédelem

Sipraga Lúna, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Van fényképed házi kedvencedről?

Oszd meg velünk!

Ezúttal a moholi **Magó Réka** és **Petra** testvérpár házi kedvenceiről számolunk be. Mindketten nagyon szeretik az állatokat. Otthon sok seretés, anyakoca van, de az ő kedvencük egy tengerimalac, akit **Bogyónak** hívnak. Hatalmas egy tengerimalac! – mondják.

Réka és Petra Bogyóval

Az adai **Bera Áron** kedvence a kutyája. Az immár természetes házi kedvenc a **Páncsó** névre hallgat, és labrador retriever a fajtája. Öt éve került Áronékhoz Moholról. Páncsó nagy termetű és rövid szőrű kutya, nagy barna szemekkel, lógó fülekkel. Szelíd, jókedvű. Minden reggel az ajtó előtt várja

Páncsó

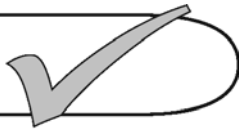
Van két macskájuk is. Nagyon huncut, hízelgő állatok, de jó egérfogók, ezért a lányok szülei is elfogadták őket. Úgy hívják őket, hogy **Ursulák**. A képeken ráismerhettek Rékára és Petrára a tengerimalaccal, illetve a két huncut és csodaszép Ursulára.

A két Ursula

kis gazdáját, majd a kapuig kíséri, ha az iskolába megy. Szereti, ha megsimogatják, de enni is nagyon szeret, kedvenc játéka egy kis labda. Kiskorában Áron megtanította arra, hogy visszahozza a labdát. Sokat játszanak együtt, így természetes, hogy Áron kedvence lett.

Továbbra is várjuk fényképes jelentkezéseiteket!
Címünk: Jó Pajtás
(Házi kedvenc),
21000 Novi Sad,
Vojvode Mišića 1.,
e-mail címünk: jopajtas.szerk@magyarszo.com

Hogyan vitázol?

Megtudhatod, ha kitöltöd ezt a tesztet.

Papír, ceruza a kézbe!

**Írd fel válaszaid betűjeleit,
és nézd meg, melyikből van a legtöbb.**

1. Anyukád nem enged el egy buliba. Hogy győződ meg?

- Megkérem, hogy most az egyszer tegyen kivételt.
- Sokáig győzködöm, a végén úgyis elenged.
- Kiakadok, becsapom a szobám ajtaját. Azt remélem, így meggondolja magát.

2. A buliban szándékosan neked vágódik egy lány.

- Bocsánatot kérek, pedig nem is az én hibám volt.
- Megkérem, hogy máskor vigyázzon jobban.
- Én is meglököm.

3. A legjobb barátnőd randizik a titkos szerelmeddel. Mit teszel?

- Szóba sem állok vele.
- Megkérdézem, mi történt, nem értettem-e félre valamit.
- Válasszon: vagy ő, vagy én.

4. A pénztáros kevesebbet ad vissza, mint amennyit kéne.

- Azt gondolom, rosszul számoltam ki.
- Barátságosan felhívom a figyelmét a hibára.
- Óriási jelenetet rendezek.

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Engedékeny vagy. Nem káromkods. Mutatsz ki nyugodtan a rosszkedvedet, a környezetben lévőknek ezt is el kell fogadniuk.

Legtöbb a b válasz:

Igazságos vagy a döntést illetően. Elfogadod mások véleményét, de kiállsz a sajátod mellett is. Higgadt vagy a viták közben. Folytatsz ezt a nézőpontot!

Legtöbb a c válasz:

Felkapod a vizet, és támadással védekezel. Vegyél nagy levegőt, és hallgatsz meg a másik fél véleményét is!

Horoszkóp

Kos

Kissé levert és kedvetlen vagy, és ezt a környezetet is észreveszi. Ha fel akarnak vidítani, engedj nekik – ne viselkedj úgy, mint az agresszív kismalac.

Bika

Vitákkal tarkított hétre számíthatsz, de ne aggódj, egy kis kiabálással ugyanis végre kiadhatod magadból a felgyülemlett feszültséget, és nem kell fortyognod.

Ikrek

Mindenki szokott ábrándozni, de te most egy kicsit túlzásba viszed a dolgot. Persze álmodozz kedvedre, de azt ne engedj, hogy ez a sulis rovására menjen.

Rák

Valaki megpróbálhat keresztbe tenni neked a suliban, de szerencsére nem kell aggódnod. A barátaid előbb leszerelik az illetőt, mint hogy bajt tudna okozni.

Oroszlán

Vigyázz, ha hatalmas titkot őrizgetsz, a héten nagy az esélye annak, hogy kitudódjon a dolog. Inkább előzd meg a balhét, és vallj színt, mielőtt beindulna a pletyka-gépezet.

Szűz

Valaki a környezetemben szokatlanul kedvesen közelíthet hozzád, de vigyázz! A nyájas mosoly valószínűleg hátsó szándékot takar.

Mérleg

A barátaiddal pörögj és bolondozz nyugodtan, de a tanárok előtt fogd vissza magad. A hülyéskedésre sajnos nem mindenki vevő.

Skorpió

Alkalmazkodj a környezetedhez, mert sosem fognak téged befogadni, ha egy kicsit sem vagy nyitott a változásra. Ráadásul nem is biztos, hogy a te hozzáállásod a megfelelő.

Nyilas

Új szenvedély keríthet a hatalmába, ami szinte minden ébren töltött percedet kitölti. Lehet, hogy a környezetet ezt nem nézi jó szemmel, de a lényeg, hogy te jól érezd magad.

Bak

Irtó lassan telik majd a heted, mert állandóan olyan feladatok zúdulnak a nyakadba, amelyek hihetetlenül időigényesek. Kitartás, lesz ez még jobb is!

Vízöntő

Lételemed a panaszkodás, de vedd már észre, hogy a környezetet erre nem kíváncsi! Inkább nézd pozitívan az életet, hidd el, úgy sokkal jobb lesz neked is.

Halak

Senki sem hagyja figyelmen kívül a segítőkészséged, viszont lehet, hogy nem fognak ódákat zengen rólad. Ha nyílt elismerést szeretnél, fel kell hívnod a figyelmüket.

„Kedves Bizi!

Segíts!!! Tizenöt éves, 8. osztályos lány vagyok. A gondom az, hogy járok egy fiúval, aki elvette a szüzességem, és teherbe ejtett. A szüleim megtudták, és apám kitagadott. Most a 25 éves lánytestvéremnél lakom. A fiú családja beszélt a szüleimmel, és a terhességmészakítást tartják a leghelyesebbnek. Én ezt nem szeretném. Kérlek, segíts!!!

A. I.”

Válasz:

Kedves A. I.!

Nagyon örültem volna, ha korábban fordulsz hozzánk tanácsért, mielőtt felkészületlenül és meggondolatlanul tettél egy olyan lépést, aminek a következményei az egész életre rányomják a bélyeget. Nem írtad meg, hogy a fiú hány éves, de feltételezem, ő sem sokkal idősebb nálad. Nehéz helyzetben vagy, ha a szüleid, különösen édesanyád, nem tud melléd állni és segíteni, hogy minél könnyebben átvészeld a teherbeesés és a válságos időszakot, hisz nemsokára elérted a záróvizsga és a középiskolai iratkozás is. Biztos vagyok benne, hogy az édesapád is a kezdeti sokk és megdöbbenés, harag után megenyhül irántad, és miután átgondolta a dolgokat, támaszul fog szolgálni ebben a nehéz helyzetben, különösen azért, mert nem vagy felnőtt, nagykorú személy, hanem az ő szeretett „kislánya”. Jól át kell gondolnod a lehetőségeidet, és meghatározni a jövőbeni céljaidat, mit is szeretnél, és hogyan, milyen körülmények között tudod megvalósítani őket. Kikre tudsz támaszkodni lelkileg, érzelmileg és anyagilag is? A fiú családja, a leirtakból ítélve, nem számíthat, és szerintem a fiúra sem, attól függetlenül, hogy te úgy látod, hogy „elvette a szüzességem” és „teherbe ejtett”. De ebben ő nem volt egyedül, te is igen aktívan részt vettél benne, beleegyeztél, akartad, hisz mindezt nem erőszakkal tette. (Remélem!) Több lehetőség is van: 1. Ha folytatni szeretnéd a tanulmányaidat, szakmát szeretnél tanulni, vagy egyetemre menni, akkor a jövőd érdekében, az édesanyáddal vagy a nővéreddel menj el az orvoshoz terhességmészakításra, időt adva magadnak, hogy elbúcsúzz az elveszített magzatodtól és meggyászold át. 2. Kihordod a terhességet, megszülsz a kisbabádat és az örökbefogadást választod megoldásul neki is, és neked is. Nagyon sok olyan házaspár van, akiknek valamilyen okból nem lehet gyermekük, ezért az örökbefogadás az egyedüli lehetőség, hogy családot alapítsanak. Ez a megoldás, nagyon sok megpróbáltatással jár számodra, mert annak ellenére, hogy minden csoda három napig tart, az emberek a szájukra vesznek téged is, és a szüleidet is. Ez többször is megtörténik majd az idő folyamán, és arra kényszerülsz, hogy le-sütött szemmel menj ki az utcára. Ami a továbbtanulást illeti, ekkor is évet kell mulasztanod, és nehéz lesz újra elindulni a középiskolába, és tanulni. A 3. Lehetőség, hogy kiskorú anyává válsz, megszülsz a gyermeked, vállalva a nehézségeket, amiket szerintem, még felnőtt fejjel is nehéz megélni és megoldani. Igaz, mindenkinek megvannak a maga jogai, a fiúdnak is, neked is, a gyermeknek is. Hogy mindenki élhessen a jogai-val, be kell vonni mindkettőtök szüleit, a szociális központ szakembereit, ügyvédek, a bíróságot, ha gyermekeltartásért kell perelni a fiúdat és a szüleidet. Nem lesz könnyű. Mivel a nővéred melléd állt, vele együtt, és ha lehetséges, az édesanyáddal beszéljétek meg a dolgot, érdeklődjétek a szociális központnál a lehetőségekről iránt stb. De legvégül mégis neked kell meghoznod a végső döntést, azt, ami szerinted számodra a legjobb.

„Kedves Bizalmas sorok!

Hetedik osztályos lány vagyok. Nem tudom, mi történik! Hetek óta, amikor a barátnőmmel megbeszélék valamit, pl. hogy szombaton moziba megyünk, ő az utolsó pillanatban lemondja, nem tud jönni, mert fontos dolga van. A következő hétvégén, a szimpátiám születésnapjára kellett volna együtt mennünk, de azt is az utolsó pillanatban lemondta, azzal a magyarázattal, hogy nincs kedve menni, és nekem már nem volt időm mást hívni, hogy ne menjek egyedül. Vagy megígéri, hogy felhív, és én egész nap várom a hívást, és semmi. Miért van ez? Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Nyuszika”

Válasz:

Kedves Nyuszika!

Ne feledd, a serdülőkör nagyon sok változást hoz magával. Mindketten megváltoztatok. Megváltozott a gondolkodásotok, igényeitek, érdeklődési körötök stb. Ne törd a fejed azon, hogy ki a hibás, tény az, hogy a barátságotok megromlott. Jó lenne, ha minél előbb egy őszinte beszélgetésre hívnád meg a barátnődet. Mond el neki, hogy mit vettél észre, mi az, ami zavar és fájó számodra. Persze hallgasd meg őt is. Ő hogyan látja a dolgokat, mit érez, és mit szeretne tenni a barátságotokkal kapcsolatosan. Ha megegyezésre juttok, új alapokra helyezhetitek a barátságotokat. De akkor se búsulj sokáig, ha szétválnak újtaitok. Biztos, hogy akad majd jó néhány lány, akivel őszinte, jó barátságot építhetsz még ki.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts! Van egy barátnőm, akivel évek óta együtt vagyunk. Viszont az utóbbi időben, úgy érzem, hogy megfulladok a társaságában, annak ellenére, hogy mindenben segít, mindent megtenne értem. Nincs egy szabad percem sem nélküle: az iskolában egy padban ülünk, a szünetekben együtt vagyunk, haza együtt jövünk-megyünk, sokszor együtt tanulunk, mert a szomszédságban lakik. Ha nem vagyunk együtt, akkor telefonon hív vagy üzeneteket küldözget. Gyakran még tévézni is átjön hozzám. Ha azt mondom neki, hogy ne haragudj, most nem érek rá, akkor megsértődik. Mit tegyek, hogy megértse, nem lehetünk mindig együtt. Segíts! Adj tanácsot!

Szomor”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Úgy látszik, mivel már kicsi korotok óta együtt vagytok, elválaszthatatlanok voltatok, és a barátnőd nem tudja felfogni, hogy neked most már szüksége van egy bizonyos időre, amit nélküle töltesz. „Saját időre” van szükséged. A te estedben is sokat segíthet egy őszinte beszélgetés, amikor megmagyarázod a barátnődnek, hogy mindenkinek szüksége van erre a „saját időre”, bármilyen kapcsolatról van szó. Neki is kell ez az idő, és próbálja meg olyan dolgokkal kitölteni, amelyek feltöltik, boldoggá teszik, és nincsenek hozzád kötve. Lehet az olvasás, zenehallgatás, kézimunka, szépítkezés, nyelvtanulás, sport stb. Biztasd arra, hogy keressen magának egy sport- vagy művelődési egyesületet, ahol bővítheti az ismerősök körét, új készségekre, ügyességekre is szert tehet, mert előbb-utóbb eljön az az idő, amikor szétválnak újtaitok, középiskola, továbbtanulás, szerelem, párkapcsolat, amikor nem lehettek 24 órán keresztül együtt. És különben is, ha mindig együtt vagytok, nem tudjátok egymást új hírekkel, pletykákkal meglepni.

„Kedves Bizi!

Segíts! Mit tegyek, nagyon gyorsan zsirosodik a hajam. Majdnem mindennap mosnom kell. Hogyan csökkentsem a zsirosságot? Help!

Cafat”

Válasz:

Kedves Cafat!

Tudnod kell, hogy a serdülőkori hormonváltozások nagyon nagy hatással vannak a bőr és a haj zsirosságára, az izzadásra stb. Ez egészen addig nem rendeződik, amíg be nem áll az egyensúly a hormonháztartásodban. Mit tehetsz? 1. Legyél türelmes önmagaddal. 2. Ha csak lehet, ne folyamodj agresszív vegyi anyagok használatához. 3. Ne használd a 2 az 1-ben samponokat, mert az egész hajfelszínre és a fejbőrre is kerül balzsam belőlük, ami még zsirosabbá teszi a fejbőrt (ahol a faggyúmirigyek vannak). 4. Ne dörzsöld hajmosás után a hajadat, mert a dörzsölés serkentheti a faggyúmirigyek termelését. 5. Langyos vízben mosd a hajad, mert a meleg is hasonlóan hat, mint a dörzsölés. 6. A hajszáritót is alacsonyabb hőfokon kell használnod, hasonló okokból, mint a 4. és 5. pont alatt. 7. Keress magadnak olyan frizurát, amelyet könnyű ápolni, és szükség esetén nem kell használnod hajszáritót. 8. Használd a házi praktikákat a haj utolsó öblítéséhez. Ilyen a langyos csalánteával való öblítés, vagy fél liter vízbe tegyél egy teáskanál almaecetet vagy citromlét, és azzal öblítsd le a hajadat. Remélem, hasznos tanácsokat gyűjtöttünk össze számodra.

A házimunka menő is lehet

Nem szereted, ha az anyukád megkér, hogy segíts neki a házimunkában, és közben úgy tesz, mintha szórakoztató lenne a robotolás? Egy tinédzsernek miért is lenne vicces a porszívózás, a szemetes kiürítése, a teregetés?

Pedig ezzel csak arra szeretne megtanítani, hogy mit hogyan kell csinálni a ház körül. Ha majd felnősz, nagy hasznát veszed annak a tudásnak, amit anyukád a házimunkával kapcsolatban tanított neked. Egyszer még hálás leszel neki ezért. A másik dolog: igazán megérdemli a segítséget, hiszen sokat dolgozik érted, hogy meglegyen mindened. Jutalmazd meg őt ezzel!

A statisztikák eredményei azt mutatják, hogy míg a lányok 80 százaléka vásárol be, addig a fiúk 60 százaléka teszi ezt meg.

Kutatók szerint a családok 90 százaléka a hétvégjük majdnem felét házimunkával

tölti, így az az érzésük, hogy fáradtabbak hétfő reggel, mint péntek este. A kérdés nem az, hogy a szülő kérjen-e segítséget a gyerektől, hanem az, hogy ezt hogyan tegye harc nélkül.

Az embernek igénye van arra, hogy rendet tegyen maga körül. A tinik esetében elég lehet, ha a saját szobája az, amit rendben tart. A házimunka tiszteletre, felelősségvállalásra, igényességre taníthat, illetve fejleszti a munkaerőkölsödöt.

Hogyan tudsz segíteni a szüleidnek anélkül, hogy „fájdalmas” lenne neked?

– Kérd meg a szüleidet, hogy állítsanak össze neked egy listát arról, milyen házimunkák vannak a ház körül. Válaszd ebből ki azokat, amelyek szimpatikusak neked, amelyekhez van kedved, és nem olyan szörnyűek. Jobban szeretsz ágyazni, mint elmosogatni, vagy jobban szeretnéd levinni a szemetet, mint kitergetni? Ezeket csináld meg rendszeresen!

– Konkrétan beszélj meg anyukáddal, hogy mit csinálj. Ha csak annyit kér, hogy takarítsd ki a fürdőszobát, az nem sokat mond neked. Kérd meg, hogy határozza meg konkrétan, mit csinálj: súrolj ki a kádat és a kagylót? Mosd fel a padlót? Tisztítsd meg a csempét, a tükröt, az ajtót? Ha azt csinálsz, amit mond, meg is fog dicsérni, és nem fogsz felesleges munkát végezni. Így nem kritizálhat, hogy nem azt csináltad meg, amit kellett volna.

– A takarítást bizonyos időközönként kell elvégezni. Mondjuk, legalább hetente porszívózd, mosd fel a szobádat stb. Ne azzal kezd a munkát, hogy keresgeted, hol vannak a tisztítószeresek és a rongyok. Tudj meg, hogy hol találsz a takarításhoz szükséges dolgokat és azok legyenek mindig elérhetőek.

– Tudatosítsd magadban, hogy a házimunka egy szükséges rossz, de meg kell csinálni, ha nem akarod, hogy piszokban és bűdösben élj. Ráadásul, ha nem takarítasz, a por, az atka egészségügyi károsodáshoz is vezethet (allergia, asztma).

– Ha belegondolsz, a porszívózás, a boltba menés, a felmosás stb. meg is mozgat egy kicsit. Jobb, mint punnyadni a tévé vagy a számítógép előtt. Tudjuk, hogy a testmozgás mennyire fontos az ember életében.

– Egy friss felmérés során kiderült, hogy a tinik 71 százaléka alkudozik a házimunkáért cserébe. Vagy pénzt kapnak, vagy kisebb dolgot, például filmet, fagyaltot, vagy fél órával tovább maradhatnak fenn este, elmehetnek bulizni stb.

Amit nem tudtál az alvásról

Nem lehet elégszer hangsúlyozni, milyen fontos, hogy napi szinten elegendő pihenést biztosítsunk magunknak. A megfelelő mennyiségű pihentető alvás nemcsak fizikai, de szellemi erőnlétünk megőrzéséhez is elengedhetetlen, ráadásul érzelmi világunkra is nagy hatással van. Tudtad-e például, hogy...

...aki keveset alszik, egészségtelegebbül táplálkozik?

A tudósok már korábban felfedezték, hogy az alvásmegvonás hízáshoz vezethet, ám néhány friss felmérés során további felfedezések születtek. Például az, hogy a kialvatlan emberek általánosságban gyakrabban fogyasztanak cukros, egészségtelen, illetve kalóriadús ételeket, mint kipihent társaik.

...az alvásmegvonás gyengíti az immunrendszert?

Ugyanolyan negatív hatással van szervezetünkre, ha keveset alszunk, mint amikor tartósan stresszes környezetnek vagyunk kitéve. Mindkettő hatására meguorhat vérünk fehérvérsejtjeink száma, ami gyengíti védekezésünket a különböző fertőzésekkel szemben.

...a kevés alvás rosszabb jegyekhez vezet?

Egy amerikai felmérés során a kutatók arra kérték a diákokat, hogy mindennap jegyezzék fel, mennyit alszanak, majd az iskolai

teljesítményüket. Az eredmények egyértelműen kimutatták, hogy nem éri meg éjszakába nyúlóan tanulni, hiszen az alvásmegvonás következtében a legtöbben a szokásosnál rosszabbul teljesítettek az iskolában.

...a kialvatlanság rossz hatással van érzelmi világunkra?

Minél kevesebbet alszunk, annál érzékenyebben reagálunk a minket érő ingerekre, ami hosszú távon fokozott stresszhez és szorongáshoz vezethet.

A Buda és Pest közötti állandó összeköttetést biztosító legrégebb, legismertebb híd a Dunán, a magyar főváros egyik jelképe, egyben az első állandó híd a teljes magyarországi Duna-szakaszon a Lánchíd. Építését gróf Széchenyi István kezdeményezte, finanszírozását pedig báró Sina György szervezte, a legnagyobb adományt is ő tette. A munkálatok 1839-ben kezdődtek, a kész hidat tíz évvel később, 1849. november 20-án avatták fel. Ennek épp 165 esztendeje

Sajnos nem volt szerencsém végigutazni a Dunán. Egy-egy szakaszt azonban láthattam, például Újvidéktől délre, Ramtől Kladovoig, vagy a magyar–szlovák országhatár kicsit hosszabb szakaszán Komárom–Esztergom–Visegrád vonalán. Elmondhatom, hogy gyönyörű mindenütt.

Csaknem két Komáromnál a szlovák–magyar határon (legalábbis a reggeli órákban, ha hátat fordítunk a napnak), hatalmas, mint a tenger Ramnál és Galambócnál (szerb nevén Golubac, ha a térképen keresed a szerb–román határszakasznál, Kladovo közelében keresd), sebes a szorosoknál, a Kis- és Nagy Kazánnál a Vaskapu közelében... A partjai változatosak, árterületei, hídjai ugyancsak.

Nem hittem, de állítólag igaz, a Dunán összesen 342 híd van. Pontosabban 295 híd magán a folyón, és a hajózható Duna-ágakon további 47. Ha már a számoknál tartunk, arra vonatkozóan is van kimutatás, hogy mekkorák ezek a hidak. A méret rendkívül széles határok között változik: a legkisebb hídnylás 9, a legnagyobb 351 m, a legrövidebb híd 25, a leghosszabb 2250 m. A Duna leghosszabb hídja a közelünkben van, ez a nemrég felújított beškai viadukt. Azt is kiszámolták, hogy a Duna felett húzódó összes híd hossza közel 90 kilométert tesz ki. Viszont nem nehéz kitalálni, hogy Németországban van legtöbb híd, összesen 212, ezek Kelheimig (innen hajózható a Duna) viszonylag

1868-ban a Nagyvárad (Oradea)–Szeged–Szabadka–Eszék (Osijek)–Fiume (Rijeka) vasúti fővonal Gombosnál érte el a Dunát. Közel fél évszázadig a 63 m hosszú és 9 m széles gőzkomp vitte át a szerelvényeket a folyón, oly módon, hogy a vasúti sínpárok mindkét oldalon egészen a Dunáig vezettek. A komp 11 perc alatt tette meg az utat a túlpartra. A folyón 1910-ben épült meg a szekerek áthaladására is alkalmas, 650 méter hosszú vasúti híd hat tartóoszlopon, díszes pillérekkel. Ezt a hidat a második világháborúban felrobbantották. Az új híd később kizárólag a vasúti forgalmat szolgálta, mellette épült fel a közúti híd

UTAZZ VELÜNK!

A Duna hídjai

Dél felé haladva Bezdán, Gombos, Palánka majd Újvidék dicsekedhet dunai híddal. Újvidéken nem is egy, hanem két közúti és egy vasúti híd szeli át a folyó hajbait

Újvidék és Belgrád között csak egy hídon kelhetünk át a Dunán: Beskánál. A hidat több éven át javították, szélesítették, de így is a Duna egész szakaszának leghosszabb hídja marad

rövidek. A regensburgi Steinerne Brücke-t (Kőhidat) tekintjük a folyó legrégebbi állandó hídjának, 1135–1146 között épült 16 nyílású kőhidnak 14 nyílása a mai napig áll. Fennmaradását a kedvező körülmények tették lehetővé, ám kétségtelenül nagyon ügyes építői is voltak.

Számos kiadvány őrzi a Duna és hídjai történetét főleg azokon a nyelveken, melyek használatosak a folyama mentén. A magyar nyelvterületen Gyukics Péter Hidak a Dunán című többkötetes reprezentatív fényképalbumát említeném, mely különleges művészi igénnyel készült. A szerzőt a hidak műszaki adottságai és alkotója büvölte el: a tájba belesimuló vagy abból kiemelkedő formák, a meghitt kis átkelők és a tekintélyes nagy szerkezetek.

Gyukics szerint hídjaink szembeötlő szépségét észre sem vesszük, csak átrobogunk rajtuk. Neki mindenesetre alkalma volt végigutazni a Dunán, s mint írja: „Érdekes volt megtapasztalni a patak fokozatosan folyóvá, majd végül hömpölygő folyamává növekedését. A Duna felső szakaszán akár át lehet lábalni, míg az alsó szakaszán már a túlpartra átlátni is nehéz. [...] Természetesen a csaknem 3000 km hosszon, a folyó mellett a táj, a kultúrák és a hidak is változnak. A 212 német híd a változatosságával örvendeztetett meg, a lenti szakaszok hídjai méretükkel ejtettek ámulatba.”

Még csak annyit, hogy Vajdaságban a következő településeknél épült híd: Bezdán, Gombos – kettő, Palánka, Újvidék – három, és Beska.

N-a

A Duna elnevezése más nyelveken: német *Donau*, latin *Danubius* vagy *Danuvius*, ógörög *Istros*, román *Dunărea*, szlovák *Dunaj*, ukrán *Дунáї* (*Dunáj/Dunay*), bolgár *Дунав* (*Dunav*), szerb, horvát *Dunav*.

Keresztrejtvény

Rejtvényünkben egy nagy magyar zeneszerző neve és három ismert szerzeményének címe található.

Vízszintes sorok: 1. A zeneszerző és műveinek első része, 9. Kötőszó, 10. Kis Teodor, 11. Bádóg, 12. Európai állam, 15. K. P. I., 16. A kalapács tartozéka, 17. Zenekari hármas, 19. Atommal kapcsolatos, 22. Afrikai állam, 24. Szerb igen, 25. Diagonális, 27. Madárlakás, 28. Erbium, 29. Aromás, 30. Női név, 33. Kötőszó.

Függőleges sorok: 2. Egyfajta fegyver, 3. Női név, 4. Rómán pénz, 5. Angol pénz, 6. Répa egynemű betűi, 7. Büntetésből lefoglal, elvesz (vagyontárgyat), 8. Nemzet, 9. A vízszintes 1 befejező része, 13. Tarló egyik része, 14. Tolvajnyelv, 18. Ilka egynemű betűi, 20. Férfinév, 21. Titeli részlet, 23. O. D. E., 26. Igavonó, 28. Len betűi keverve, 29. Sík betűi keverve, 31. E. SZ., 32. Kutyá, 33. Magam.

1	2		3	4	5		6	7	8	
9			10				11			
12		13				14		15		
16	NY				17		18			
19			20	21		22			23	
24			25		26			27		
		28					29			
30	31			32		33				
	SZ									

Betűrejtvények

1

2

3

4

Skandináv rejtvény (17.)

Rejtvényünkben egy híres magyar festőművész nevét és két ismert alkotásának címét rejtettük el.

	OSZTRÁK TARTOMÁNY	NÉPI HANGSZER, FORGÓLANT	VÉRTES HAL HULLHAT		EMEZ BÁNÁTI HELYSÉG	VÖRÖS	TERIKE KÉN	BARÁTOK EGYFAJTA PAPIR	
	SZ	NY							
	KONYHAI ESZKÖZ LAKÁS RÉSZE						VARR BETŰI SPICCES		
		NY		ERKÖLCSÖS TUSOL BETŰI					NEMZETSÉG, NAGY CSALÁD
1000 IPSE	RÉGI PÉNZ KIS SAROLTA	FARMER-MÁRKA KÉN		TOMÁN MÁRIA		ZACSKÓ TOLTA RÉGIESEN			
		RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG ETUS		KÉNYELMES JÁRÁS LÁTYAK			Z. K. L.		
MEGY KIMERÜLT		ESZENYI ENIKŐ 550		SORRENDBE ILLESZTI SZARAJEVÓ			ISMERETLEN NÉVJELE	DÖLNI KEZD	DEHOGY ZÉRÓ
			NYAKBA-VALÓ 50		EURÓPAI FŐVÁROS HIDROGÉN				

Keresztszavak

	F	K	Ó							
	Ö	A	SZ							
	L	L	I							
M	O	N				E	L	I		
P	A	L				D	Á	R		
E	L	N				U	L	D		
			P	R	A					
			E	I	C					
			R	S	K					

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavakat kapj eredményül.

Anagramma

EZÜST

SEREG

HOMÁR

ZENÉL

NÉGER

TALÁL

PLÁNE

A szavak betűit rakd más sorrendbe úgy, hogy ismét értelmes szavakat kapj. A kiemelt oszlopban Irán fővárosának neve alakul ki.

Városépítés

1. ÚJ + (TÁJ) =

2. (PUSZI) + A =

3. (SZABÓ TESZI) + (JUTTAT) + KA =

4. T + (FOLYTONOS + HÍM ÁLLAT +

AROMA) + SA =

5. (ÉRTÉK) + (GÖMBÖLYŰ) =

6. (LAKOMA) + DA =

A meghatározások a zárójelben vannak. Végezd el az összeadást, egy-egy vajasági helységnévnek kell kialakulnia.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűdominó

T	M	E	M	A
I	A	K	A	T
É	T	R	T	Ö
M	N	L	E	E

Ha helyes sorrendbe rakod a dominólapokat, két tantárgy nevét kapod eredményül.
(A kiinduló dominólapot megjelöltük.)

Közmondások, szólások

1. Eső után
2. Egy nem csinál nyarat.
3. A is csomót keres.
4. Kicsi a, de erős.
5. Könnyű táncba vinni.

BORS, FECSKE, KATÁT, KÁKÁN, KÖPÖNYEG

A megadott szavakat próbáld betenni a megfelelő helyre!

A 15–16. szám megfejtései

Berakós rejtvény

A kigyó harap, de a takarítónő Maris.

Betűrejtvények

1. elrebeg, 2. virágpálánta,
3. lendület, 4. féltékeny

Fokról fokra

1. ó, 2. hó, 3. hol, 4. ahol,
5. lohad, 6. haladó, 7. haladok

Kitöltőcske

mimóza

Betűcsere

béka, Réka, róka, fóka

Virágos rejtvény

árvácska

Keresztszavak

Vízszintesen: zöldhagyma, orvvadász, politikus.

Függőlegesen: holdvilág, térhatású, paradicsom.

Lóugrásban

Semmi értelme, nem tud olvasni.

Óriásrejtvény

Szenteleky Kornél:
Isola Bella, Kesergő szerelem;
Móricz Zsigmond: Hét krajcár,
Sárány, Kerek Ferkó, Rokonok,
Úri muri

A 13–14. skandináv rejtvény megfejtése:

FRÉDÉRIC CHOPIN, POLONEZ,
MAZURKA, PRELÜD

Könyvjutalmat kap

Nagy Evelin, Topolya

HOROG

Hogyan legyen nagy az a hal, amelynek már neve is sejteti, hogy kicsi. Mert ha nagyra nőne, nem neveznék törpeharcsának. De nézzünk csak utána a név meg a hal eredetének.

A törpeharcsa elnevezés nem fedi a valóságot, ebbe a családba ugyanis tucatnyi halfaj tartozik, és a tengerentúlról – az amerikai kontinensről – származnak. Tehát törpeharcsákat illene mondani. Mi azért mondjuk egyes számban, mert annak idején tájainkra egy került közülük. És nemcsak azért neveztük el törpeharcsának, mert a mi harcsánk mellett eltörpül, hanem azért, mert tényleg kis növésű halról van szó.

Felmerül a kérdés, miért hoztak be vizeinkbe egy olyan halat, amely akkor is kicsi, amikor már nagy? A halszakértők szerint – a végsőkéig leegyszerűsítve – a múltban valaki szélhámos-ságot követett el, ennek az illetőnek a nevével most nem foglalkozunk. Csak azzal, amit tett. A következőről van szó...

Az európai haltenyésztőknek olyan halat kínált fel, amely simán és gyorsan megnő öt-kilósra, húsa ízletes, maga a hal igénytelen és szapora... Állítólag be is mutatta ennek a halnak néhány természetes példányát. A haltenyésztők ráharaptak, az illető pedig üzletet kötött velük, és szállította nekik az ivadékat. Ma már szinte biztosra vehető, hogy nem annak a halnak az ivadékát szállította le, amelynek nagyra nőtt példányait mutatta. Minden bizonnyal a pettyes harcsát mutogatta – amely könnyen és gyorsan megnő öt kilóra, sőt sokkal nagyobb is lehet –, majd a törpeharcsa ivadékát szállította le. Márpedig ez a hal őshazájában is ritkán szokott egy kilónál nagyobbra nőni. Történt mindez a 19. század második felében.

A halgazdaságokban tartott halakkal pedig szabályszerűen megtörténik, hogy olykor kimenekülnek. A halastavaknak ugyanis friss vízre van szükségük, a felesleges, úgymond „elhasznált” vizet pedig el kell vezetni. Gyakran megtörténik, hogy a vízzel együtt hal is távozik. Ha a nyílt vízbe kerülve megfelelő életfeltételekre lel, elszaporodik, és elterjed. A törpeharcsával is ez történt. A 20. század elején tájainkon is felbukkant, és el is terjedt. Bő ötven évvel ezelőtt – amikor már minden álló és lassú folyású vizünkben jelen volt – történt vele valami.

Van egy olyan nyavalya, egy vírus, amely a törpeharcsán fejlődik, és képes az egész állományt kipusztítani. Ez tájainkon is bekövetkezett, és évtizedeken át csak elvétve fogtunk törpeharcsát. Csak foltokban fordult elő, állománya szigetszerűvé vált. Hús-egynéhány évvel ezelőtt azonban ismét felütötte a fejét. De ez a hal már nem az a törpeharcsa volt, amelyet az a bizonyos alak rálőcsölt a gyanútlan európai tenyésztőkre, hanem közeli rokona. A korábban érkezett halat törpeharcsának nevezzük, az újabban érkezett pedig a fekete

Ha mind ekkora volna...

törpeharcsa volt. Zavaró tény, hogy a két faj igencsak hasonlít, megkülönböztetésük nem éppen egyszerű, ráadásul a fekete törpeharcsa nem is annyira fekete, mint neve alapján sejteneink, sőt világosabb is a másíknál. (Ide most egy szemájl kellene!)

De miért hozták be azt a másikat, ha már az egyik itt volt? Azért, mert a másik – a fekete törpeharcsa – egy árnyalatnyival gyorsabban növekszik rokonánál, és egy gondolatnyival nagyobbra is nő annál. Ezért halgazdasági tartása jövedelmezőnek ígérkezett. De hol?

A fekete törpeharcsát olaszországi halgazdaságok kezdték tenyészteni, mégpedig az ország déli részén, ahol melegebb az éghajlat. Nem árt tudni, hogy az olasz piacon a törpeharcsa igen keresett, és kellően megnőtt példányai (amikor 3-4 darab megy egy kilóba) drágábbak, mint a pisztráng. Tartása ugyan-

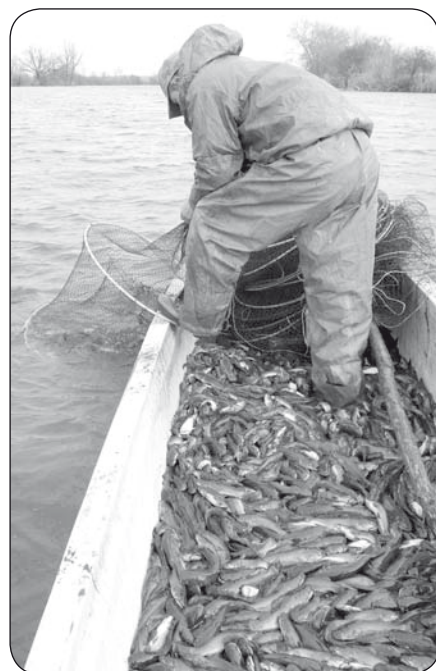
akkor egyszerűbb, takarmányozása olcsóbb mint a pisztrágné.

Az olasz tapasztalaton felbuzdulva, máshol is próbálkoztak a fekete törpeharcsa tenyésztésével, halgazdaságokba telepítették, és ezek elvezető csatornáin keresztül innen is menekült. Így került hozzánk is, és szaporodott el. A vizeinkben manapság található törpeharcsa-állomány óriási hányadát már nem a 19. században érkezett faj, hanem a később betelepített alkotja. És gondok merültek fel.

Megjelentek a törpeharcsafelhők. A szóban forgó faj nem tartozik a kifejezetten szapora halak közé, hiszen egyedenként legfeljebb néhány ezer ikraszemet rak. Erre azonban nagyon vigyáz, gondozza, ezért igen magas a kelési arány. De az ivadéknak is gondját viseli. A szülőpár rajban tartja az utódokat, és a táplálékszerzés során irányítja. Bár horgászörökben eluralkodott az a nézet, hogy a törpeharcsák ikrafalók, ezt gyakorlati kutatások nem támasztották alá. Ugyanakkor sokkal rosszabb, hogy a szülőpár által vezetett raj rengeteg olyan táplálékot fal fel, amely az őshonos halaink ivadéka számára nélkülözhetetlen. Ezt a jelenséget nevezzük táplálékkonkurenciának. Megfelelő táplálék hiányában őshonos halaink – elsősorban a pontyféléink – ivadéka lassan fejlődik, alultáplált marad, és nagy lesz az elhullása. A törpeharcsa viszont igen jól alkalmazkodó vegyesevő, és könnyebben feltalálja magát.

Így van ez horgászás alkalmával is. Ahol sok a törpeharcsa, ott szinte nem is tudunk olyan csalit tenni a horogra, amelyre ne harapna rá. A horogról lekasztani pedig kész kín. A melluszonyok kemény sugara szúr, a hátúszóé nemkülönböztet, a zsákmány pedig apró. Szóval csak gond van a törpeharcsával. De!

A szakavatott törpeharcsa-horgászok szerint az apró csalihalra csak a nagyjá megy. Ezt érdemes kipróbálni. Hátha akkorák kapnak rá, mint a fenti képen levő.

Törpeharcsát „gyomlálnak” a halastóból

Buzás Mihály

Mosd meg a kezed! – hallottad már párszor a szüleidtől, igaz? Lehet, hogy már szinte bosszantó, mégis ez a legjobb megoldás arra, hogy elkerüld a betegségeket. Ha nem mosol gyakran kezet, számos baktérium marad rajta, mellyel nagyon könnyen megfertőzheted magad, ha a szemedhez, orrodhoz vagy a szádhhoz nyúlsz.

Védelem a baktériumok ellen

Gondold végig, mi mindennel érintkezel egész nap, a WC-től kezdve a billentyűzig! Bármit is fogtál meg, számos baktérium került a kezedre. A baktériumok könnyen a szádba juthatnak, például, ha a barátaiddal közösen esztek egy zacskó pattogatott kukoricát, vagy ha a kezedet a szádhhoz emeled. Egy egyszerű kézmosással azonban elkerülheted ezt.

Kézmosááááá?!

Tudtad, hogy becslések szerint ötből egy ember nem mossa meg a kezét a WC hasz-

Mosom kezeimet

nálata után? Egy kutatás során megvizsgálták az emberek kézmosási szokásait. Az eredmény elborzasztó:

- Az emberek nem mossák meg a kezüket minden mosdóhasználat után. 91 százalékuk állítja azt, hogy kezet mos WC-zés után, viszont a felmérés szerint csak 83 százalékuk mosta meg valóban a kezét.

- Az emberek kevesebbet mosnak kezet otthon. Mindössze 83 százalékuk állítja azt, hogy kezet mos az otthoni mosdó használatát követően. Pedig a mosdó az mosdó, és a baktériumok azok csak baktériumok otthon is, és az iskolában is.

- A kutatás szerint az emberek 32 százaléka mossa meg a kezét tüsszentés vagy köhögés után. Nagyon szép gesztus a szád elé tenni a kezedet köhögéskor, de a baktériumok a kezeden maradnak, és pl. egy kézfogáskor szintén terjesztheted a bacikat.

- Csupán az emberek 21 százaléka mossa meg a kezét, ha pénzzel érintkezett.

- Házállatok. Gondoltál már arra, hogy a kedvenced miféle dolgokkal érintkezik mondjuk egy sétáltatás során? Viszont az

emberek mindössze 42 százaléka mossa meg a kezét a kedvencével történő érintkezés után. Morzsi és Cirmi talán koszosabb, mint gondolnád.

Hogyan mossunk kezet?

- Először is nedvesítsük be a kezünket, majd használjunk szappant.

- Dörzsöljük össze a kezünket 15–30 másodpercig.

- Ügyeljünk arra, hogy megmossuk az ujjaink között is!

- Ne feledkezzünk el a körmünk alatti területéről sem!

- Mossuk meg a csuklónkat is!

- A tenyérhez dörzsölve mossuk meg az ujjbegyeket is! Öblítsük le kezünket bő vízzel, és utána használjunk tiszta és száraz törölközőt.

Naponta több alkalommal is kezet kell mosni, de feltétlenül tegyük meg evés előtt és után, a WC használata után, valamint nyers hús, mosatlan zöldség vagy szemét érintését követően. Fontos, hogy a köhögést, tüsszentést vagy a háziállatokkal való játékot is kézmosás kövesse.

Tudod-e?

Hogyan lesz a papírból újra papír?

A háztartásokban, intézményekben keletkezett papírhulladék között nagyon sokféle és különböző minőségű papír található. Pl. újságpapír, kartonpapír stb. Nagyon fontos, hogy mielőtt ezeket a papírokat a szelektív tárolóba dobnánk, távolítsuk el közülük a fóliázott, laminált vagy felületkezelt papírokat. Valamint figyeljünk arra is, hogy ezek a papírok ne legyenek szennyezettek.

A szelektív gyűjtőedényekből történő begyűjtés után a hulladék előbb gépi, majd kézi válogatáson esik át. Ezután fajták szerint bálázásra kerülnek. Innen kétféleképpen folytatódik az újrahasznosítás:

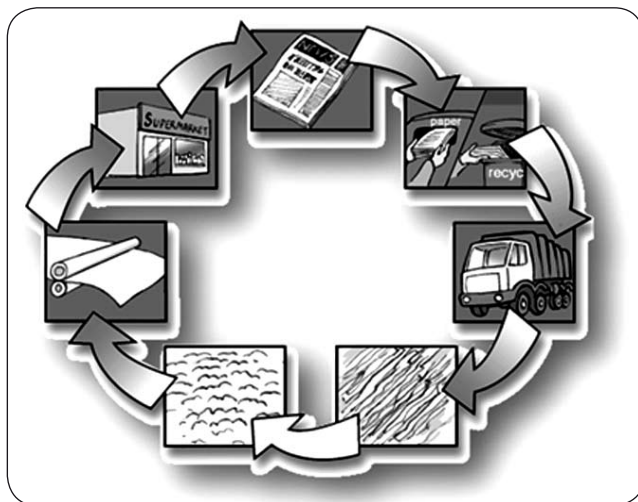
1. Pépesítik a bebálázott papírt, majd a papírgyártás hagyományos folyamatain keresztül félkész termékeket állítanak elő belőle. A késztermékek nagy részét ezekből az újrahasznosított félkész termékekből állítják elő.

2. Pépesítés helyett ledarálják a bálázott papírt, majd a ledarált papírt magas hőmérsékleten összetömörítik. Ezekből a tömörített papírtáblákból készülnek többek között a tejes- és üdítősdobozok.

Sok munka van az újrahasznosítással, mégis megéri?

A papírgyártáshoz rengeteg energiára van szükség, az újrahasznosított papírral azonban temérdek mennyiségű fát és energiát takaríthatunk meg.

Amíg egy tonna „rendes” papír előállításához 417 köbméter vízre, 1700 kiló fára, 717 kW energiára, 181 kiló mészköre, 87 kiló kénre, 6 tonna gőzre és 60 kiló klórra van szükség, addig az újrahasznosított papírhoz mindössze 100 köbméter vízre, 1150 kiló újságpapírra, 300 kW energiára és 3 tonna gőzre.

Ugye, mekkora a különbség? Márcsak ezért is megéri szelektíven gyűjteni a papírhulladékot.

Hogyan lesz az üvegből ismét üveg?

Az üveget is érdemes szelektíven gyűjteni. Sőt! Ha színenként vannak szelektálva, akkor 100 százalékban újrahasznosíthatóak.

Napjainkra az összes szemét mintegy 3 százalékát teszik ki az üveghulladékok. Az újrahasznosított üveg minősége megegyezik a normál üvegével, az előállítás viszont mintegy 20 százalékkal kevesebb energiafelhasználással történik, mint az eredeti üvegé.

A gyűjtőedényekbe került üveget először szín szerint szétválogatják, majd megtisztítják és apróra zúzzák. Ezt követően a zúzalékból egy hatalmas mágnes segítségével eltávolítják a fémdarabkákat (kupakok, gyűrűk), majd beolvasztják és formába öntik, így újra mehetnek palackozásra.

Autós

- Négy elefánt autózni indul. Melyik fog vezetni?
- Amelyiknek van jogosítványa.

Kígyófajta

- Ha egy kígyó kegyetlenül káromkodik, milyen fajta lehet?
- Mérges.

Strandon

- Fürödni indul az egér és az elefánt. Az egér nem találja a fürdőnadrágját.
- Mondd, komám - szól az elefántnak -, nem te húztad fel a fürdőnadrágomat?

Bocsánat!

- Az egér rálép az elefánt lábára:
- Ó, pardon, ezer bocsánat! - rebegi ijedten.
- Nem tesz semmit! - szól az elefánt. - Hisz fordítva is történhetett volna!

Megmondta!

- Egy szakadék fölötti gyenge fahídra egyszerre lép rá egy elefánt és egy bolha. A súly alatt a híd letörik, s az elefánt és a bolha a szakadékba zuhan. Lent fájdalmasan megszólal az elefánt:
- Nem megmondtam, hogy egyenként menjünk át?

Alma-matek

- Jancsi, neked van 8 almád, és a testvéredtől elveszel még 8-at, mi lesz az eredmény?
- Veszekedés, tanító néni!

Szófogadó

- Miért az ablakon keresztül jársz be a házba?
- Anya azt mondta, hogy ha rossz jegyem lesz, át ne lépjem a küszöböt!

Jó falat

- Két béka napozik a strand szélén. Így az egyik:
- Nézd, komám, milyen jó falat!
- Melyik? - kérdi ártatlan képpel a másik.
- A lány, vagy a szúnyog, ami rajta van?

Túlbuzgó hivatalnok

- Az állatkert igazgatója telefonál a talált tárgyak hivatalába:
- Megszökött az egyik elefántunk!
- Különleges ismertetőjegye van? - kérdezi a lelkiismeretes hivatalnok.

Okos kecskék

- Két kecske betéved a moziba. Otttalálnak egy tekerics filmet, és az egyik megeszi.
- Milyen volt? - kérdezi a másik kecske.
- Jó, de a regény sokkal jobb volt!

Sikeres fellépés

- A kis szúnyog életében először repül ki. Ha zaérve megkérdezi tőle az öreg szúnyog:
- Nos, hogy sikerült az első kirándulás?
- A kis szúnyog vidáman mondja:
- Jól! Amikor berepültem egy lakásba, mindeki tapsolni kezdett!

Légyszöveg

- Két légy dumál. Azt mondja az egyik:
- Mégis ostobák az emberek.
- Miért? - kérdezi a másik.
- Mert üggyel-bajjal felépítik a szobára a plafont, mégis a földön járnak.

Szobros

- Az egér és az elefánt egy szobrot nézeget.
- Cin-cin - mondja az egér.
- Mire az elefánt:
- Az ördögöt cin! Ez a szobor bronzból készült!

Jó állás

- Nagyszerű állásom van egy étteremben - mondja a teknősbéka. - Reggelenként megfürdöm egy fazék vízben, és délben a fürdővizemet levesként felszolgálják!

Skót fociedző

- A skót labdarúgóedző büszkén nyilatkozik az újságíróknak:
- Az idén jelentősen kibővítjük a stadionunk öltözőjét!
- Valóban? - érdeklődnek az újságírók.
- Igen. Körös-körül levakarjuk a falról a tapétát!

Csak hegedül

- A skót származású sikeres hegedűművész így dicsekszik az apjának:
- Képzeld, apám, külföldön már ezer dollárt is kapok egy-egy föllépésért. Tudod, mi az? Húronként 250 dollár!
- Látod, fiam, csak most sajnálom igazán, hogy nem hárfázni tanítottalak!

Iskolai

- A maga fia hosszabb idő óta nem jár az iskolába!
- Nem létezik, hisz minden reggel elkísérem.
- Elhiszem, de a tanítás délután van.

Jövő

- Már megint nem készültél! Mondd, mire akarsz alapozni a jövődet?
- Egy lottó-telitalálatra!!!

Ügyes szakácsnő

- Nem ízlik az ebéd, drágám? Pedig szakácskönyvből csináltam!
- Hát, kedvesem, igazán megpróbálkoztam a belső lapokkal! A fedele egy kicsit rágós volt.

- Ezennel házastársaknak nyilvánítalak titeket, frissítsétek a Facebook beállításokat!

- Ha ad még egy ezrest, elmondom a B változatot is!

Rágalom

– A tanító néni megint panaszkodik rád!
– Ez nem lehet, anyukám, hiszen ma nem is voltam iskolában!

Jó szórakozás

– Miért görgeted az udvaron körbe azt a szemeteseskannát? – kérdi a mama.
– Szórakoztatom Józsikát.
– Miért? Hol van Józsika?
– Benne!

Altató

– Anyu! Apu miért énekel?
– Altatja az öcsikédet.
– Ha én lennék az öcsi helyében, úgy tenék, mintha mélyen aludnék!

Focizna

Tibi csodálkozva nézi, hogy barátja, Miki vizet önt az öccse fejére. Meg is kérdezi:
– Mit csinálsz?
– Öntözöm, hogy gyorsabban nőjön. Szeretnék vele focizni!

Abszolút vicc

– Ki az abszolút kancsal?
– Aki a hét közepén megáll, és egyszerre látja a két vasárnapot.

Rá hasonlít

– Tudod-e, hogy a fiad mindig jobban hasonlít rád?
– Már megint mit csinált az a gyerek?

Nem hasonlít

A híres pénzügyminiszternek megfestették a portréját.
– Egyáltalán nem hasonlít rá – vélte egy adófizető –, a keze a saját zsebében van.

Villamoson

A rendőr felszáll a villamosra, és kilyukaszt két jegyet. Egy kisfiú odamegy hozzá, és megkérdezi:
– Rendőr bácsi! Miért tetszik két jegyet lyukasztani?
– Hát azért – kezdi a közeg –, mert ha az egyik elvész, akkor itt a másik!
– És mi van, ha az is elveszik?
– Akkor – a rendőr diadalittas arccal a zsebébe nyúl – itt a bérlet!

Oázis

A sivatagban az autóvezető megkérdezi egy arra tevegelő embert, hol a legközelebbi oázis.
– Mindig egyenesen, és majd kedden forduljon balra!

Mai zene

Nagymama az unokájához:
– Kisfiam, én nem értem ezt a mai zenét!
– De nagymama, ez a porszívó!

Diszkóban

Táncoló pár a diszkóban.
– Mielőtt megismertelek, Lujza, merő sivatag volt az életem.
– Akkor biztosan azért táncolsz úgy, mint egy teve.

Csövesek

Csövesek egymás között:
– Te hol laksz?
– Sehol.
– De hiszen akkor szomszédok vagyunk!

Unalmas fráter

– Segítsen rajtam, doktor úr! Magamban beszélek.
– Nyugodjon meg, én is szoktam.
– De én már nagyon unom a dumámat...

Hazaért

Józi bácsi kitámolyog a kocsmából. Pechjére összeütközik egy kardos menyecskével, s az rögtön lekever neki egy pofont.
Az öreg megrázza magát, és így szól:
– Hű, de hamar hazaértem!

De szereti!

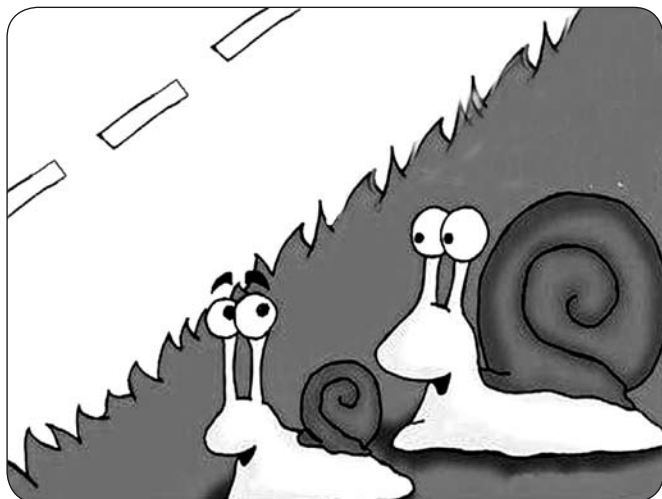
A fiatalasszony néhány hónapos házasság után sírva panaszolja az anyjának:
– Anyuka, a Jenő már nem szeret engem!
– Miből gondolod, kislányom?
– Az első időben mindig az én tányéromra tette a nagyobb adagot, most pedig magának veszi ki!
– Nyugodj meg, ez csak azt jelenti, hogy megtanultál főzni!

Morcos kismalac

A morcos kismalac megy az úton. Találkozik a jó tündérral. Azt mondja a tündér:
– Teljesítem két kívánságodat!
– Teremjen ebben a fában egy szög, amit senki sem tud kihúzni.
– És mi a második kívánságod?
– Húzd ki!

Kolléga?!

Szőke nő 140-nel hajt keresztül a lakott településen. Megállítja a rendőr:
– Kérem a jogosítványát!
– Mi az, hogy jogosítvány? – kérdezi az csodálkozva.
– Kicsike, téglalap alakú, és rajta van az ön arcképe.
A szőke nő kotorászik a retiküljében, és meglátja a tükrét. Hiszen kicsike, téglalap alakú, és rajta van az arcképe. Átadja a rendőrnek, s az a homlokára csap:
– Kolléga? Hát miért nem ezzel kezdte?

– Nem szaladhatsz át az úton, mert két óra múlva jön egy busz!

– Én nem a kerti törpe vagyok, hanem a tulaj!

Sakkozni akarok!

Sakkverseny Szabadkán és Csantavéren

AVajdasági Tehetségsegítő Tanács szervezésében nagyszabású sakkrendezvény lesz május 15-én és 16-án Szabadkán és Csantavéren.

Május 15-én Szabadkán szervezik meg a sakkművészeti szemlét a Szabadság téren. 19 órakor kezdődik a sakkbazár: a csantavéri Hunyadi János Általános Iskola sakkszakkörös tanulói 20 standon, különleges sakktablán játszható nemzetközi és korokon átívelő játékokat mutatnak be. A bazárban lehetőség nyílik sakkos arcfestésre, amelyet László Renáta sminkmester készít el. Ezt követően 20 órakor kezdődik a sakkozók éjszakája. A rendezvény különleges, gyertyafényes sakkozást takar, amely hangulatáról Bakos Árpád és az Ethnokor együttes gondoskodik. Ez sem minden, mert 20 óra 20 perckor kezdődik a sakkturné. Az egyedülálló sakkturné a világbajnok Dance Club Kozmix mutatja be.

Másnap, május 16-án Csantavéren rendezik meg a sakkversenyt. A Hunyadi János Általános Iskolában 10 órakor veszi kezdetét a Szerbiai Oktatási Minisztérium által akkreditált verseny. Bővebb információ kapható a sakkozniakarak@gmail.com e-mail címen. A rendezvény mottója: „A játék a közös nyelvünk.”

POSZTERÜNKHÖZ

Filmajánló: Rio 2

Három év után visszatér a vászonra a Rióból jól ismert papagájpár. Azúr és Csili három fiókájával most Rióból az Amazonas dzsungelébe szeretne költözni, hogy a gyerkőcök megtapasztalhassák, milyen a vadon. Ami ezután következik, az felér az Apádra ütök animációs változatával, ugyanis felbukkan a színen Csili rég nem látott, menő édesapja, akivel meggyűlik főhősünk baja. A vadon szava helyett ugyanis Azúr az apósát kénytelen hallgatni. A kalitkában nevelkedett, elkényeztetett családfele egyre inkább úgy érzi, hogy szerettei többre tartják a sűrű erdő örömeit nála – és ha a benne fészkelő ragadozó madár nem bont szárnyat mihamarabb, még el is veszítheti őket.

A sikeres film második része, a Rio 2 is gazdag humorban, ezenkívül szerethető karakterek, fülbemászó dalok és az elmaradhatatlan pluszmondanivaló teszi szórakoztatóvá. Ezért is választottuk mai poszterünkre a kedves arcokat. Hisszük, hogy a gyerekek szeretni fogják a 3D-ben is elérhető Rio 2-t, a felnőttek is találhatnak benne maguknak valót, és az sem fog csalódni, aki eredeti nyelven hallja-nézi, ugyanis olyan színészek gondoskodnak a szórakoztatásról, mint Jesse Eisenberg, Anne Hathaway, Jamie Foxx, Rodrigo Santoro, és mások.

Vakáció a Róka-tanyán

Tanyasi vakáció – XX. TÓPARTI TÁBOR

Helyszín: Hajdújárás–Nosza, Róka-tanya

Unod már a Facebookot?

Végigjártaszottad már az összes videojátékot?

Kipihennéd a sulis fáradalmaidat?

Van egy tippünk!!!

Táborozz velünk!

Várunk, ha:

erősíteni akarsz a barátságaidat,

újakat szeretnél kötni,

szereted a játékot,

szeretsz a természetben.

Mert ezúttal sem maradhatnak el a kézműves foglalkozások, a mindennapi lubickolás a Ludasi-tóban, a tábortűz, játékok: kiütőcske, sárkányeregetés, asztalitenisz, foci, csocsó, horgászat, barangolások.

Időpont: június 29.–július 5. (általános iskolások részére).

A táborozás díja: 6000 dinár.

Érdeklődni, bejelentkezni: 024/541-686, 024/596-064,

060/3315776

vagy:

• marticeke@gmail.com

• h.istvan@open.telekom.rs

És végül felteszünk egy nagyon könnyű kérdést:

Hanyadik alkalommal szervezik meg a Tóparti tábort?

Aki tudja a helyes választ, küldje el május 29-éig a szerkesztőség címére: Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címre, RÓKA megjelöléssel, mert 1 olvasónk ingyenes táborozást nyerhet. A szerencsés nyertes nevét június 5-i számunkban tesszük közzé.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

67 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajladonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com